

Največji sloven-
ski tednik v
Zedinjenih
državah

Izhaja vsako sredo.

NASLOV
uredništva in
upravnistva:
1951 W. 22nd Place
Chicago, Ill.

GLASNIK SLOVENSKIH JEDNOTE

OF THE GRAND CAROLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every
Wednesday

OFFICE:
1951 W. 22nd Place
Chicago, Ill.

No. 30. Štev. 30.

Chicago, Ill., 4. avgusta (August) 1915

Leto 1. Volume 1.

Lokalne vesti.

— Slov. podp. društvo sv. Štefana št. 1 K. S. K. J. v Chicagu je imelo v nedeljo dne 1. t. m. redke vrste sejo, kakoršne še ne pomni v svoji zgodovini. Najboljše ime za to sejo bi bilo po našem mišljenju agitacijska seja, oz. seja za napredek društva.

V to svrhu je društvo odbor naprosil predsednika K. S. K. J. sobor. P. Schnellerja, dalje gl. tajnika, sobor. Jos. Zalarja in urednika "Glasila K. S. K. Jednote", da so številno navzočim članom držali ta dan govore o pomenu bratških organizacij ali Jednot in pod društev. Iz ust vseh govornikov se je čulo toliko lepih stvari, da je naredila ta seja na vse navzoče člane globok vtis. Dal Bog, da bi res obrodile plemenite besede govornikov obilen sad!

Primanjuje nam prostora za obširno objavo raznih predmetov, koje smo čuli na tej seji. Ob kratkem naj bode povedano brez kakih zamere, drugim društvom, da si je naše prvo, ali najstarejše društvo K. S. K. J. dr. sv. Štefana št. 1. stavilo nalogo, da hoče dobiti to društvo novo razpisano nagrado od Jednote za pridobitev največ novih članov. Sedaj pa, cenj. ostala društva le na noge in v boj! Videli bomo dne 31. dec. 1915 kdo bo zmagal? Pri tem se je naše društvo št. 1. tudi izrazilo, da želi postati tekmo leta prvo in največje društvo K. S. K. J. to pa radi tega, ker ima št. 1. Goto- v bode pa ta borba težavna in huda, kajti to društvo bi moralo premagati kar 5 tekmecev in sicer št. 25, 7, 2, 29, in 30. Morda bodo pa tudi ta društva stopila v ofenzivo za povečanje števila svojih članov! — Zanimiv bo res ta rezultat delovanja za proevit naše Jednote in gotovih podrejenih društev.

Ker ne bomo mogli zmaga- ti sami kranjski, štajerski, pri- morski, koroški in dr. Slovenci, smo se že obrnili za pomoč na naše sbrate ogrske Slovence, ki se že marljivo pripravljajo za to.

Če dobi naša "kompanija" št. 1. samo polovico, tu bivačojih o- grskih Slovencev (300) v svojo sredino kot nove člane, potem bi nas bilo pri tem dr. okoli 560 vojščakov te podporne kolone. (Who can beat that number?)

Pri seji je bila navzoča tudi de- legacija 5 mož naše pomožne fron- te iz ogrske Slovenije. Predpri- parve za to, se vršijo že prih. ne- deljo dne 8. t. m. dop. po 10 sv. maši v cerkveni dvorani. Tedaj se vrši zborovanje ali shod naših sbratov iz Ogrskega. Trdno se na- deujemo, da bode na tem shodu pristopilo veliko število teh roja- kov, koje vidimo v obilnem števi- lu vsako nedeljo v naši slov. cer- kvi. Upamo pa, da jih bomo za- naprej tudi videli v pritličju naše slov. cerkve pri mesečnih sejah društva sv. Štefana št. 1.

— Kolikor nam je bilo mogoče poizvedeti do danes o morebitnih slovenskih žrtvah na izletniškem parniku "Eastland", moramo z zadovoljstvom konstatirati, da se ni ponesrečil na tem parniku noben Slovenec.

Bili so pa na "Eastland" slede- či rojaki, ki so se vsi rešili in si- čer: John Trdina, J. Weber in dr. njegova žena, John Šteblaj, ter J. Videtič. O eršenem Ed. Arkotu smo že zadnjič poročali. Tudi ne- kaj izmed teh možkih je rešilo več drugim soizletnikom življe- nje, za kar jim gre vsa čast!

Mesto Chicago namerava zgra- diti na kraju nesreče dragocen spominski most.

Razprave o pravem vzroku ne- sreče na parniku "Eastland" so

v polnem teku. Celo sam trgovin- ski tajnik Redfield se mudi tem povodom sedaj tukaj, ki je pa uprizoril s svojo ošabnostjo pravi fiasko. Prišel je semkaj menda gledat samo na uro, — ker se iz cele katastrofe naravnost norčuje trdeč, da so vsi njegovi podložni- ki ali nadzorniki parnikov izvrše- vali vestno? svoje službe. Trdil je celo, da je vsaka nadaljna toza- devna obravnava nepotrebna. — Javnost in časopisje našega me- sta g. trgov. tajnika naravnost obsoja. Ta vesten diplomat je do- bil celo že grozilna pisma, da naj prej ko mogoče zapusti Chicago. Najbrže bo vsled te afere Mr Red- field odstopil!

Ameriške vesti.

Parnik nasedel.

Ko se je minuli ponedeljek zjutraj krog 7 ure odpravljaj iz Chicaga potniški parnik "Manit- ou", je nasedel na nekem plit- vem prostoru blizu Montrose Ave na pesek. Na parniku se je naha- jalo 275 oseb, med temi je bilo tudi številno svatov poroke zna- ne milijonarke Miss Barker, ki se je vršila minulo soboto v Harbor Point, Mich. Med izletniki je na- stala huda panika, vendar se ni pripetila nikaka nesreča, ker jim je prihitelo na lice mesta od obre- žja takoj številno malih rešilnih čolnov na pomoč.

V smrt vsled žalovanja.

V Chicagu se je vršil dne 29. ju- lija med številnimi žrtvami pone- srečenega parnika "Eastland" tu- di pogreb soproge John Salaka, koja je utonila povodom te kata- strofe.

John Salaka uslužbenca We- stern Electric Co. je smrt drago- ljubljene soproge tako grenila, da se je takoj, vrnivši se domov od pogreba zastrupil s plinom v svo- jem stanovanju.

John Salak je bil oženjen šele nekaj mesecev.

Nemci grozijo Wilsonu.

Cleveland, O., 2. avgusta. — Tuk. list "The Cleveland Lead- er" je dobil v svoje roke neko pi- smo, s katerim se grozi predse- dniku Wilsonu s smrtjo, če ne bo- de ustavil izvoza municije v Ev- ropo. V tem pismu je tudi ozna- čeno, da bode nekdo razstrelil 2 največje ameriške tovarne za iz- delovanje streliva ali municije. Baje je nekdo že na potu v Wash- ington, D. C. ki se namerava maš- čevati nad predsednikom z nem- škim samokresom? Policija je do- gnala, da izhaja ta zarota od strani Nemcev, ter iščejo sedaj pošte- oblasti marljivo sokrivce.

Ljudska kazen.

Temple, Tex. 31. julija. Pred tremi dnevi je udrila tukaj po no- či v stanovanje družine W. R. Grimesa trojica zamorcev, ki je u- morila skoraj celo njegovo druž- ino. Mož in žena sta še sedaj v ne- zavesti, trije otroci te družine so pa mrtvi.

Danes je pa razjarjena množica na cesti ujela zamorca Will Stan- leya, kojega se dolži tega grozne- ga umora. Spoznali so ga po hla- čah, katere je ukradel W. R. Gri- mesu. Takoj zatem so nesrečnega zvezali, privezali k nekem drogu in živega sežgali. — Zamorec je zatrjeval, da on ni izvršil tega zločina; a vsemu mi niso poma- gale njegove prošnje. Nekdo ga je celo s samokresom ugodno pogo- dil, ko je zamorec že gorel pred ljudsko množico.

Poziv in prošnja.

Dne 19. avgusta 1914. je Metod Cirej ustrelil svojo ženo Julijo v mestu Kemmerer, Wyoming. Dne 17. junija 1915 se je završila ob- ravnavna, pri kateri so porotniki obsodili Metoda Cireja na smrt na vislicah. Obsodba se ima izvršiti dne 28. oktobra t. l.

Porotniki niso pri obravnavi u- poštevali naslednjih faktov:

1.—Obtoženec je bil pred osmi- mi leti ranjen na glavo. Od tega časa naprej so se opazovali na njem znaki slaboumnosti.

2.—Številno očitvecev je pričalo, da je bil obtoženec več tednov pred umorom, kakor tudi za časa umora in po umoru popolnoma brez uma.

3.—Obtoženecova žena je bila vseskozi na slabem glasu, ga je večkrat zapustila in se potepala z raznimi možiki. Nesrečne dru- žinske razmere so uplivala na ob- toženca tako, da mu je um zate- mel in umor se je zgodil, ker ga je žena zopet zapustila.

4.—Trije zdravniki eden izmed njih strokovnjak za živčne bolezi- ni so pripoznali, da je bil obtože- nec slaboumen in je še dandanes.

5.—Obtoženec je bil vseskozi poštenjak od nog do glave, dober delavec, in dober mož, ki je ljubil svojo ženo in otroke ter vsestran- sko skrbel ne le za nje, temveč tu- di za njene stariše.

Kaj je obsodilo Metoda Cireja? Predsodki in pomanjkanje denarja! "Smrt tujcem!" — se je čulo iz ust porotnikov predno so spre- jeli svoj posel. Isto je bilo mnen- je tukajšnjih domačinov Ameri- kancev. Lincoln County je naja- la najboljšega advokata v državi Wyoming in plačevala tisočake strokovnjakom za namenom da se obtoženca spozna za zdravega in razumnega ter se ga obsodi. — Cirej ni imel in nima pa nikakega premoženja. Znanci in prijatelji se zložili skupaj potrebno svoto, ter mu najeli zagovornika v osebi Mr. R. R. Rose, izvrstnega advo- kata, toda moža še novince v me- stu Kemmerer. Kot tak si je nako- pal sovraštvo vseh tukajšnjih ad- vokatov. To se je jasno pokazalo pri obravnavi. Četvero odvetni- kov je nastopilo v boj proti jed- nemu.

Javno mnenje in predsodki! Komu ni bilo to jasno kot beli dan? — Rev. Anton Schiffer, slovenski župnik iz Rock Springs, Wyo., je bil javno napaden od od- vetnikov v sodni dvorani ker je prišel na pomoč svojemu rojaku, kterega je on pri obisku v ječi spoznal za slaboumnega. — Hon. D. H. Craig, sodnik pri obravna- vi je sam pripoznal da obtoženec ni zaslužil take kazni ter je ob- ljubil par dni pred svojo smrtjo, da bo on sam osebo posređoval pri governerju države Wyoming, da se obtoženca pomilosti.

Metod Cirej je bil obsojen na smrt še predno je stopil pred ob- tožno klop!

Slovenci! Društveni bratje! Skozi teden dni smo opazovali proces, ali obravnavo, ki se je vršila v sodni dvorani v Kemme- rer, Wyo. Četvero preplačanih odvetnikov se je zaganjalo v bolj smrti, kot človeku podobno bitje na zatožni kolpi. Dvoje motnih oči, iz kterih je resnost že davno izginila, ni pričakovalo kazni in ni prosilo milosti. Bili sta mrtvi za vse, kar se je godilo v sodni dvorani. Le samotna solza, ki se je semtertja poodila iz teh mrt- vih oči, ter je ostala neizbrisana na obrazu, — le ona edina je ka- zala znake življenja v obtoženec. Vsakdo v sodni dvorani je lahko videl s kom ima opraviti: —

z nesrečnejem ki je pil toliko in tako dolgo iz kupe gorja, da mu je um zatemnel. Toda vkljub te- mu so zmagali: denar, zavist in politični predsodki, — in Metod Cirej je bil obsojen, da jih nasiti do grla s ceno, ktera se glasi: — smrt na vešalih.

Slovenci! Bratje! — Ali naj res umrje naš rojak, brat po rodu in brat naše Jednote? Ali naj umrje sramotne smrti na visli- cah? Ne simpatija do obtoženca, — pač pa ljubezen za pravico nas sili stopiti pred Vas bratje z u- ljudno prošnjo za pomoč. Kar možno, storili bomo tudi sami, da rešimo obtoženca vsaj življenje. Vse kar prosimo od Vas je: Če le mogoče, naj daruje za to vsako društvo samo \$1.50. Če se odzove vsako društvo na ta način naši prošnji, bo nabrana svota, ktero še potrebujemo da najamemo po- trebnega zagovornika in vsaj jed- nega zdravnika strokovnjaka Zagotavljamo Vas, da bo vsak sprejet dar porabljen v dober na- men in da se Vas bomo vedno spominjali s hvaležnostjo za izka- zano uslugo.

Vsi darove naj se pošiljajo na naslov:

Joseph Juvan,
Box 192 Sublet, Wyo.

Imena darovalcev bodo priob- čena v "Glasilu K. S. K. Jedno- te".

Z bratskim pozdravom

Joe Juvan,
tajnik dr. Marija Zdravje Bolni- kov št. 94 K. S. K. J.

(Društveni pečat.)

IZJAVA:

Podpisani odborniki društva Marije Zdravje Bolnikov št. 94. K. S. K. J. potrjujemo, da je bil Metod Cirej od začetka Društva Marije Zdravje Bolnikov, do dne 17. junija 1915 član našega dru- štva. Vedno je bil dober član. Vnet za društvo, priden delavec in poštenjak skozi in skozi.

Vreden je podpore v tej nesre- či in zato se obračamo z navede- no prošnjo do dobrih sre pri brat- skih društvih.

Z bratskim pozdravom

za Društvo Marije Zdravje Bol- nikov št. 94 K. S. K. J.

Frank Šolar, predsednik.

Joe Juvan, tajnik.

Frank Cirej, zastopnik.

(Društveni pečat.)

IZJAVA:

Rock Springs, Wyo., 19. julija '15
Podpisani potrjujem, da so vse zgoraj navedene trditve resnične in zaradi tega priporočam ne- srečnega obsojenca Metoda Cireja vrednega Vaše podpore.

Z odličnim spoštovanjem

A. Schiffer,
župnik cerkve sv. Cirila in Meto- da, Rock Springs, Wyo.

Opomba!

V imenu glavnega odbora K. S. K. J. se to prošnjo cenj. članstvu, ozir. krajevnim društvom toplo priporočam!

Paul Schneller, gl. predsednik.
Josip Zalar, gl. tajnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

John P. No. Chicago, Ill. Vsak avstrijski podanik lahko biva v Ameriki 10 ali tudi več let, ter ne izgubi vsled tega avstr. držav- ljanstva ob povratku. Naravno je, da dotičnik ni med tem časom vzel 1. ali 2. ameriškega papirja.

Smrt v zahvalo.

Murphysboro, Ill. 30. jul. Pred nekaj tedni je ukradel zamorec Joe Deberry soprogi tuk. odvet- nika James H. Martin dragocen prstan. Dasiravno je bil tat ob- sojen v državno ječo, je vendar omenjena žena izposlovala za De- berryja prostost. V znamenje hva- ležnosti je pa danes ta zamorec s sekiro umoril Mrs J. H. Martin. Le s težavo se je posrečilo poli- cijii rešiti morileca iz rok ljudstva, ki ga je nameravalo linčati.

Omejitev gostiln v Wisconsinu.

Madison, Wis. 30. julija. Vče- raj je podpisal guverner Philipp Stemperjevo protisalonsko predlo- go, ki določa, da naj se število gostiln v državi Wis. za polovico skrči. Le eno gostilniško koncesi- jo se bode dajalo vnaprej na 500 stanovnikov bodisi v vaseh, trgih ali mestih. Dosedaj je bilo šte- vilo 250 v veljavi. Gostilne, ki so bile dne 1. januarja letos še po- stavno koncesijonirane, bodo lah- ko poslovale še toliko časa, dok- ler jim koncesija ne poteče.

Inozemske vesti.

Avstrijci v Lublinu.

Dunaj, Avstrija, 30. julija. — Vojno ministrstvo je izdalo danes uradno poročilo, da so avstrijske čete minuli petek popoldne zavze- le znano rusko mesto Lublin. V zmagovalnej vrsti je jahala v to mesto najprvo avstrijska kavale- rija.

Pridobitev mesta Lublin je za avstrijske čete velevažnega po- mena. To mesto leži samo 95 milj južno iztočno od rusko pols- ke metropole Varšave. Sedaj i- majo avstrijske čete celo kontro- lo na fronti med reko Vistulo in Bug.

Nepopisno huda je bila bitka med našimi četami in sovražni- kom za pridobitev železniške črte Ivangorod-Lublin-Chelm. Število padlih, ranjenih ter ujetih Rusov je ogromno. S tem se je zadalo južni ruski armadi hud udarec, ker je izgubila vse glavne točke na svoji fronti v označenem ozem- lju.

Varšava pred padcem.

London, Anglija, 31. julija. — Samo še nekaj dni bode poteklo in zadela bo mesto Varšavo slična usoda, kakor je zadela rusko me- sto Lublin. Avstro-nemške čete se Varšavo že tako obkolile od vseh strani, da se ne more več izogniti katastrofi.

V ruskih vojaških krogih se za- trjuje, da ne dobi nihče cele Varšave v roke, kajti Rusi imajo že vse pripravljeno, da bodo to mesto zažgali neposredno pred padcem v sovražne roke. Slediti hočejo po izgledu Moskve, kojoj so vred leti tudi sami upepelili ko- jo je sovražnik obkolil.

Mesto Varšava šteje 800,000 prebivalcev. Dosedaj je že večina ljudstva zbežala iz tega mesta. Mesto straži samo še rusko vojaš- tvo.

Ojačenje ruske armade.

Berlin, Nemčija, 31. julija. — Ruski car Nikolaj je zelo potr- vsled velikanskih izgub na rusko- poljskem ozemlju. Da bode zamo- gel ustaviti nadaljno prodiranje sovražnika, je izdal danes ukaz za odpoklice vseh novincev mladeni- čev od 19 leta dalje. Vpoklice teh novincev si oзира v prvi vrsti na Sibirijo. Ruska armada bode šte- la po tem izvršenem vpoklicen oko- li 10 milijonov vojaštva skupaj. Ta armada naj bi potem rešila in branila Rusijo na vseh obmejnih frontah.

Koliko sta pridobila zaveznika?

Berlin, Nemčija, 2. avgusta. — Nemško vojno ministrstvo je iz- dalo danes uradni izkaz, koliko sovražnega ozemlja so pridobile nemško-avstrijske čete ob sklepu celoletnega bojevanja.

Dosedaj zavzema Nemčija in Avstrija 29,000 štirjaških kilome- trov (14,000 štirj. milj belgijske- ga ozemlja, 21,000 v Franciji. 130,000 v Rusiji in 10,000 v fran- coski Alzaciji, torej skupaj 190, 000 štirjaških kilometrov.

V vojnem ujetništvu se drži 938,869 mož, zajetih dosedaj v Galiciji. Samo tekom minulega tedna je padlo ondi v naše roke 120,000 ujetnikov. V Avstro-Ogr- ski znaša število ruskih ujetnikov 636,543. Mi imamo v ujetništvu 5600 ruskih častnikov ter 720,000 mož, Avstrija pa 3190 ruskih čas- tnikov in 610,000 mož. Do 1. jun- ja letos smo zaplenili Rusom že 5843 topov, ter 1556 strojnih brzo- strelnih pušk.

Odbiti napadi na Goriškem.

Dunaj, Avstrija, 30. julija. — Uradno se poroča, da je bila zad- nje dni v bližini gore Tofana ne- ka italijanska stotnja popolnoma uničena.

Ker so nameravali Italijani za- vzeti v prvi vrsti važen prehodni most blizu Gorice, ter razne druge obmejne utrdbe ob Soči je naše vojaštvo te sovražne nakane hra- bro in sijajno odbilo. Italijani so se morali umakniti tako daleč na- zaj, da se nahajajo sedaj ravno- tam, kakor so bili še pred začet- kom vojne. Tudi v bližini Gra- diške je naša artilerija potisnila sovražnika daleč nazaj. Na tirol- ski obmejni črti se je moral v do- lini Adiže nek italijanski batali- jon tudi precej daleč nazaj umak- niti.

Boji v Bukovini.

Dunaj, Avstrija, 30. julija. — (Uradno poročilo). Na bukovin- ski meji in meji Besarabije so na- padle naše čete, sestoeče iz hrva- škkih in ogrskih domobrancev šte- vilno in dobro utrjeno rusko po- sadko.

Zmaga je ostala na naši strani kajti ruske čete so se morale po- dati po hudem boju v beg. Na me- stu je ostalo 170 mrtvih Rusov ter številno ranjenec.

Parnik "Iberian" potopljen.

London, Anglija, 31. julija. — Neka nemška torpedovka je potop- lila večeraj angleški tovorni pa- rnik "Iberian", ki je vozil iz Ame- rike vojni material za Anglijo. Izmed 5 ubitih mornarjev so bili trije Američani.

Nemška torpedovka je potopila ta parnik vsled tega, ker se ni ho- tel na njen opomin ustaviti.

Sv. oče za premirje.

Rim, Italija, 31. julija. — Po- vodom obletnice evropske vojne je izdal sv. oče v svojem uradnem listu "Osservatore Romano" o- klic na vse cerkvene prelate ši- rom sveta, da naj skušajo pri svo- jih vladah ukreniti potrebne ko- rake za premirje. Koncem pisma podeluje sv. oče vsem katoličan- om ter tudi nekatoličanom svoj blagoslov.

Kdaj bo konec vojne?

London, Anglija, 1. avg. — Da- nes je dospel semkaj neki osebni prijatelj ameriškega finančnega kralja J. P. Morgana, ki se je iz- razil glede koneca vojne sledeče: "Mr. Morgan mi je zadnjič ome- nil, da bo konec sedanje evropske vojne danes leto."

Dopisi in društvene vesti.

Pogreb č. g. Jos. Lavrič-a
v Cleveland, O.

Umrli je mož, naš duhovni sobrat in prijatelj ter dobri pastir fare sv. Lovrenca v Clevelandu, Ohio. Pokopali smo ga dne 28. julija.

Čast. g. Jernej Ponikvar, župnik fare sv. Vida v Clevelandu nam je poslal brzojavko, da je č. g. Josip Lavrič zatisnil oči na veke. In prišli smo na ta poziv vsi, od blizu in daleč, — vsi, ki smo ga poznali in ga radi imeli. Pogreba se je škof sam, mil. g. John P. Farrelly D. D., ki je po blagoslovljenju trupla pokojnikovega izrazil svoje sožalje, da je fara sv. Lovrenca izgubila svojega — očeta.

Udeležba.

Daritev sv. maše je za rajnega sobrata imel č. g. F. Ks. Bajec iz St. Paul, Minn. Pridigoval je č. g. Dr. John Seliškar, profesor v St. Pavelskem semenišču, sošolce pokojnega č. g. Lavriča. Pri pogrebu je bilo navzočih 30 duhovnikov. Slovenskih duhovnikov nas je bilo enajst: Jernej Ponikvar, John Štefanič in Pavel Hribar (vsi iz Cleveland, O.) F. Ks. Bajec, Dr. John Seliškar in Fr. Missia (iz St. Paul, Minn.), John C. Mertel in Jos. Vrhunec (iz Pittsburgh, Pa.), Anton Berk iz Bridgeport, Conn., John Plevnik iz Joliet, Ill., in Anton Sojar, iz Chicago, Ill. Z duhovniki vred pa je izkazala zadnjo čast blagopokojnemu dušnemu pastirju cela fara sv. Lovrenca. Vsa društva, brez izjeme so se korporativno udeležila s svojimi zastavami v sprevodu. Moške in žene, mladenci in dekleta ter šolski otroci, — vsi so korakali peš iz cerkve na pokopališče. Če pomislimo na slabe delavske razmere in da so tudi oni, ki delajo, — ta dan nalašč ostali doma z namenom udeležiti se pogreba, — je s tem dovolj povedano, kako so bridko obžalovali vsi farani izgubo svojega dušnega pastirja.

Pridiga.

Težko je duhovniku pridigovati v zadnje slovo svojemu dušnemu sobratu — prijatelju. Ali č. g. doktor John Seliškar je premagal svoja srčna čustva in je govoril tako, da njegove besede ne bodo nikdar pozabljene.

„Roke, ki so sleherni dan povzdigovale kelih Gospodu pri daritvi sv. maše v Vaši cerkvi, so mrtve. Jezik, ki je goreče označeval nauk Jezusov, se ne giblje več. Sree, ki Vas je ljubilo in Vam želelo vse najboljšo, — to srce ne bije več. Vaš duhovni gospod, ki je živel med Vami, živel za Vas — je umrl. — Vi žalujete za njim, ker danes dobro veste, koga ste izgubili! Prinesli ste lep in svežih rož ter vencev, da okinate njegov prerani grob. Ali, ko vidim to cvetje in zelenje, te rože in vence, — zdi se mi, da bilo bi mnogo boljše, če bi naš slovenski narod v Ameriki prinašal svojim duhovnikom rože hvalečnosti. Dokler so duhovniki živi, bi dajale te rože hvalečnosti da mnogim duhovnikom pogum, da bi delovali še z večjim veseljem, še z večjo gorečnostjo, še z večjim navdušenjem za zveličanje neumrjočih duš. Ali žalibog naš narod je nevaležen... Zato pa vsaj sedaj, ko leži gospod mrtve pred nami, ne pozabimo moliti zanj mi vsi, ki smo ga poznali, če potrebuje naših molitev!“

Cela cerkev je jokala.

Po končanih obredih v cerkvi so prišli vsi župljani še enkrat pogledat obličje mrtvega župnika. Vse je plakalo na glas, kakor plakajo otroci pri pogrebu svojih starišev. Plakala je pa tudi vsa naselbina v Newburghu, ker na vseh slovenskih hišah, mimo katerih se je vil sprevod, smo opazili črno-bele žalne trakove, ovite, okrog stebrov pri vhodih.

Na hričeku Kalvarije smo pri odprti jami vsi poklekli in molili zanj in se tako postavili od njegovih zemeljskih ostankov.

Č. g. Josip Lavrič je bil rojen pred 46 leti v Blagovici, v kamniškem okraju na Kranjskem. Prišel je v Ameriko pred 11 leti. Umrli je za pljučnico po kratkem bolehanju.

Za vzorni red pri mrtvaškem sprevodu je skrbel pogrebniški

zavod Anton Grdina. Cerkevni moški pevski zbor, pod vodstvom Mr. John Zormana je pa svojemu blagemu pok. župniku v slovo zapel žalostinko „Nad zvezdami!“

Dragi sobrat! Bog Ti daj večni mir in pokoj in na svidenje v svetih nebesih!

Rev. Anton Sojar.

† Rev. Jos. Lavrič v spomin.

Zložil Ivan Z.

Oj kruta smrt, — li nimaš svoje mere,
Da žanješ vsepovsod in neprestano?
Pogoste zadnje tvoje so izbere! —
Prehude daješ rane nam za rano!

Si v kratki dobi dva moža nam vzela
V najlepših letih, ko sta delovala
V vinogradu Gospoda. — Smrt, ti bela
Ne gledaš nič, kje bodeš praznovala?

Čemu v slovenski tamkaj metropoli
Si naši vgrabila moža, ki bil je,
Poznan in blag; — priljubljen naokoli
Za faro vnet in zvišene vse cilje?

Si videla li smrt, kako se ljudstvo,
Je clevelandsko zadnjič žalostilo? — —
Duhovniku dajalo zadnje čuvstvo,

Kako skazalo mu je pot v gomilo?
Ob rakvi njega zrla si mladino
In mnogo drugih, — poleg svečnikov.

Vsi plakali tedaj so ker skupino,
Solza grenilo je številno, — vikov.
Da sama ti ne iščeš nikdar žrtev,
Da delo tvoje sama ni usoda;
To dobro vemo. — Kadar kdo je mrtve,

To klic je Stvarnika, ukaz Gospoda.

V tolažbi tej si iščemo krepčila.
Spomin častimo mrtvih v teh težavah:

„Da večna luč nam skupno bo svetila,
V nebeškem domu, — rajskih tam višavah!“

NAZNANILO.

Pittsburgh, Pa.

Članom društva sv. Jožefa št. 41 K. S. K. J. Pittsburgh, Pa., se tem potom naznanja, da je društvo sklenilo na svoji redni mesečni seji dne 11. julija, da se vršijo od sedaj naprej redne društvene seje vsako drugo nedeljo v mesecu točno ob 9 uri dopoldne v prostorih K. S. D. Člani so torej prijazno naprošeni, da se polnoštevilno udeležijo naše prihodnje seje, ki se vrši dne 8. avgusta t. l.

Za odbor:
Joh. Bojanc, tajnik.

NAZNANILO.

Pittsburgh, Pa.

Vsem članom društva sv. Roka št. 15 K. S. K. J. se tem potom uradno naznanja, da bode imeto naše društvo spoved dne 14. avgusta t. l. zvečer in v nedeljo, dne 15. avgusta ob 8 uri zjutraj skupno sv. obhajilo. Takoj po rani maši se bode pobiralo mesečne prispevke za mesec avgust. Zaeno ste tudi naprošeni, da prinesete s seboj ta dan svoje certifikate, to velja za one, kateri jih še niso oddali. Certifikate se zahteva, da se izdajo novi. Ako misli kateri spremeniti svojo oporoko, naj se pravočasno pri meni na domu zglaši.

Z bratskim pozdravom
Frank Cvetič, I. tajnik.

4636 Hatfield st.,

Pittsburgh, Pa.

Waukegan, Ill.

Dasiravno so tukaj še vedno slabe delavske razmere, vendar dobro napredujemo v naši slovenski naselbini. Letos smo imeli tukaj še več veselje z dramatičnimi predstavami in tudi že več piknikov. Čeprav imamo dokaj hladno poletje, vendar so se vse veselice in pikniki obnesli v popolno zadovoljnost, prirediteljev.

V nedeljo dne 8. avgusta t. l. bomo imeli zopet piknik, ozir. družinski izlet, katerega priredi Samst. podp. društvo Vitezi sv. Jurija na prostoru „dratovne“, (American Steel & Wire Co.

Grounds.) Vsa izletnik naj gre po cesti poleg „ta velike office“ in naj nikar ne akaže čez ograjo ali „fene“, ker to je prepovedano.

Kdor se bode hotel na piknikov prostor peljati, se bode tudi lahko, ker bo par avtomobilov na razpolago. Vstopnina znaša samo \$1. — Prosta bode vsa jed in pijača. Ženske in otroci v vstopnine prosti.

Torej, — nihče naj ne pozabi priti na ta izlet! Na veselo svidenje dne 8. avgusta 1915.

Math Ivanetič.

Ely, Minn.

Čenjeno uredništvo: —

Poročam Vam žalostno vest da smo zgubili tukaj dne 30. julija zelo priljubljenega rojaka in sobrata Josip Kovač-a. Bil je pri delu povožen od konj ter je ostal na mestu mrtve. Tukaj zapuščena neotolajljivo soprogo 4 nedorasle otročice in enega brata (tajnika našega društva) poleg številno drugih prijateljev in znancev ter družinskih sobratov. Pokojnik je pripadal v 3 društva in sicer: k dr. sv. Jožefa št. 112 K. S. K. J., dr. sv. Lovrenca S. H. Z. in dr. sv. Frančiška, Katol. Borštinarjev.

V tej deželi je bival kakih 16 let. Doma je bil iz vasi Grič, iara Črnomelj na Dolenjskem. Bodi nepozabnemu našemu sobratu blag spomin!

Nick Chernich,

zastop. dr. sv. Jožefa št. 112,

Ely, Minn.

Pismo iz stare domovine.

Kranska gora, 9. junja 1915.

Draga mi hči! —
Tvoje zadnje pismo, datirano 17. maja, sem prejel in ti poročam, da se še precej dobro počutim v primeri z zadnjo hudo prestano boleznijo. Smem jesti, kar se pač dobi. Kruha že ne vidimo tukaj od Velike noči; sploh bela moka se ne dobi nikjer.

Zadnji petek smo že slišali tope grmeti čez Veršič. Bovec na Primorskem je že popolnoma prazen; ljudje od tam trumoma bežijo na vse strani, čeravno je sovražnik Bovec in trdnjavo popolnoma na strani pustil, ker se morda gotovo misli priplaziti čez gorovje v noša domovino. Upam pa, da se mu to ne posreči, kajti na Veršiču je menda 25 do 30.000 naših vojakov. Ranjence vozijo vsak dan čez Veršič v Kranjsko goro. Strašno je videti te reveže! Pred enim tednom je peljal naš Maks nekega ranjenca iz Veršiča do Klina; ta revež je imel v sebi tri kroglice in obe nogi zlomljeni. Pri Hribarju je bolnišnica za vojaške prostake, v kaplaniji pa za častnike. Trgovine tukaj so vse izpraznjene in ne dobimo tudi za drag denar blaga, ker železnica vozi samo vojaške in druge vojne potrebščine. Pred našo hišo, oziroma grede, je ena vojaška kuhinja. Skozi vas ne vidiš drugega, kakor soldate, konje in mule, ter vojaške vozove; mi si kar mislimo, da smo že v Galiciji. Vse gostilne morajo biti tukaj že ob pol 9. uri zvečer zaprte.

Dalje ti poročam, da so izsledili tudi tukaj nekaj izdajalcev domovine in sicer v osebi mladega Olivottija, ter Zoretovega Rudolfa, ker sta baje Lahom odkrivala in izdajala naše razmere. Prvega so tirali na Laško, ker je italijanski podanik; Rudolf Zore bo pa vstreljen, ako se mu dokaže, česar je obdolžen.

Vreme je še dosti ugodno in lepo, a kljub temu ne delajo ljudje veliko, ker vse le čaka, kaj bo!...

Martina so vzeli k vojakom, Tončka tudi, ker je bil nabor do 50. leta, a danes je že razglašen do 56. leta. Tvoj brat P. je v bojni črti in St. tudi, pa mi nič ne pišeta. Brat Kr. je pa na Koroškem pri vojaki; od tega sem dobila večerj poročilo.

Domaiš novic ni posebnih. Od Jakeljna in Kovačevega se še nič ne ve; nista še pisala, kar so šli v Galicijo. Bovečanov je prišlo snoči semkaj čez noč cele trume; vse se tare okoli cerkve. Za silo bodo prenočili danes kar po skednjih, potem jih pa odvedejo kot begunce. Bog ve kam! — Pri nas so sami Ogri, se ne moremo ž njimi nič zastopiti; bojim se, da bi nas ne napasli s kako golaznijo? ker so prišli vsi iz Galicije. Ako bode do jeseni mir sklenjen, prideva v jeseni z Maksom za teboj, ako bo pa trajala

vojna še dalje, bomo pa vsi od gladi pomrli, ker bo življa zmanjkalo. Bog naj bi nam vendar dopustil tako potrební mir! Maks, ali mlajši brat mora včasih kako reči nesti na Veršič za vojake, pa dobi zato malo komisa. Naj ti še omenim, da sem morala plačati K 5 za 5 kg moke; in bila sem še hvaležna, da sem jo dobila. Mast je po K 6 kg, ješprenj po K 2. Ako bo šlo tako dalje, ni izključeno, da bomo morali tudi mi kam bežati; kajti tudi iz soške doline se morajo ljudje umikati iz strahu pred sovražnikom. In če nas ta obkoli? — Adijo življenje! — Lakote bi morali umreti! —

Klavne živine za tukajšno armado je pri nas od 400 do 500 glav. Nekaj jo je na Gradovem vrtu, nekaj pa na lepem Petačovem vrtu. Živina je vrt do čela pomandrala. Doli v Morgi živina divje tuli in moka, da je strah. Isto morajo živiti civilisti, ker jih v to priganja žandarmerija. Vrstijo se tudi civilisti, da to gove do čez noč čuvajo. Gorje pa čuvaju, če mu kak rep uteče!

Pisala bi ti rada še več; pa saj veš, da ne smem! Vsako pismo leži po 6 dni na pošti, da ga preje preberejo, predno gre dalje. Piši še kaj, saj pisma iz Amerike prihajajo redno in hitro semkaj. Z iskrenim pozdravom od nas vseh

Tvoja nesrečna mati.

Kako je Italija dobila Benetke?

Pod tem naslovom prinaša dunajska „Arbeiter - Zeitung“ sledeči iz peresa zgodovinarja L. Hartmanna po Friedjungu posneti sestavek:

„Dobav Avstrijec H. Friedjung je popisal v svoji znani knjigi zgodovino Avstrije od l. 1859. do l. 1866. Kar tam piše, ko z bolestito razkriva napake avstrijske politike pred 50 leti, je tudi še danes uvaževanja vredno, ko je Avstrija zopet zapletena v velik mednarodni konflikt. Kar se je godilo v tistih letih, ni bilo pravzaprav nič drugega nego likvidacija spačenega dela dunajskega kongresa, ki je vrisal na evropsko karto nove deželne meje, ne ozirajoč se na životvorne sile, ki so se pojavile v narodih po francoski revoluciji; to je bila zmaga trajno nepremagljivega ljudskega gibanja nad predmarčno diplomacijo. Narodnostna avstrijska država, v zapadni Evropi zadnja zastopnica zastarelih metod, se je postavila pred dve neizpolnjeni nalogi. Hotela je ohraniti svoje prvenstvo v Nemčiji in preprečiti ujediničenje nemških držav in zajedno je hotela ohraniti svojo pozicijo v Italiji, ki je bilo glavni kamen napote laškemu ujedinjenju. S Piemontom, predboriteljem za laško edinstvo, se je zvezal l. 1859. Napoleon III., ki je imel sicer tudi samopašne namene, čegar politika pa je slonela na narodnem principu, katerega je priznaval. Posledica te koalicije je bila za Avstrijo izguba Lombardije in laških sekundo genitur. Že takrat so se začeli v Nemčiji značilni glasovi, ki so povdarjali tako, kakor je to storil Lasalle v eni svojih najboljših brošur, skupne interese Prusije in Italije proti Avstriji, ki je stala njihovim namenom na poti. A šele Bismarck je sklenil v aprilski konvenciji l. 1866. od Napoleona protežirano zvezo med Prusi in Lahi, ki je zapletla Avstrijo v boj na dveh frontah.

Italija ni nikdar smatrala svoje vzhodne meje, katero je dobila l. 1859., kot sklepe v Villa Franki po zmagoviti vojski sta smatrala vlada in ljudstvo vedno kot ponižanje. Hoteli so celo Italijo, Benetko in Trentino. Ljudstvo ni poznalo nobenih diferenc zaradi cilja. Različne vlade so se sicer morale ozirati na vnanjopolitične potrebe in so morale biti različnega mnenja zastran sredstev in ugodnega trenutka; toda vse so smatrale za svojo dolžnost, da se poslužijo prve prilike, ki se jim bo nudila.

Avstrijska politika tej situaciji ni bila kos. Vodilni možje so omahovali med upom in strahom; v svoji — od Friedjunga tako krasno opisani — kratkovidnosti niso bili v stanu postaviti si en cilj in ga zasledovati, in bili so do celne nezmožni, z krepko močnatostjo se upreti neodgovornim vplivom.

Deloma iz pomanjkanja dalekovidnosti, deloma proti svojemu boljšemu prepričanju so pustili, da je državni vođa dr. Balbino. Pač so se nekoliko vpoštevali pomisleki vojakov, ki so opozarjali na težave vojske na dveh frontah, in omahovali so dolgo sem in tja, ne da kaj sklenejo. Ko je bila prusko-laška konvencija že sklenjena, so poskušali zavezniške razdružiti; hoteli so odstopiti Benetko, a ne Italijo, ampak Napoleonu, katerega so napravili na ta način za odločevalca, in hoteli so Benetko odstopiti ne brezpogojno, ampak samo proti odškodnini v Šleziji, katero bi vzeli Prusom če bi ostala Italija nevtralna. Ko je postajal diplomatski položaj vedno sitnejši in Dunaj čimdalje nervnozejši, so se na Napoleonovo zahtevo odrekli tudi odškodnini in se izrekli za odstop Benetke še pred vojno. Toda bilo je prepozno; Italija je bila že z pogodbo vezana in prvi minister La Marmora se je odločil po neklem obotavljanju za pogodbo; do tega koraka ga je privedla misel, da noče prejeti Benetke iz rok Napoleonovih, čegar zaščito je bilo treba l. 1859. tako drago plačati, in pa dejstvo, da je postajalo ljudstvo v času neodločnosti in čakanja vedno strastnejše in bojevitejše. Mogoče bi bil odkrit in javen odstop Benetke Italiji vojsko še preprečil, ker vojska ne bi bila imela v tem slučaju nobene pomena več. Avstrija pa se za tak korak ni mogla odločiti; pač pa je sklenila dne 12. junija s Francijo pogodbo, katero je Beust pozneje imenoval „najneverjetnejši akt“, kar jih je kedaj videl. Avstrija se je zavzela, da na vsak način odstopi Benetke Italiji, najsi zmaga ali podleže, zato pa se je garantirala papežu njegova posest; če bi Avstrija kaj pridobila v Nemčiji, naj tudi Napoleon v Nemčiji nekaj dobi. Benetke so torej bile izgubljene, Avstrija se je pa morala vseeno vjaskovati na dve strani. Friedjung sklepa: „Vojska v Italiji se da opravičiti le, če bi bili resno poskušali varovati svoje meje. Na to pa vlada ni več mislila, toda njeni predsodki jim niso dovoljevali več, da stopi z laško vlado zastran Benetke v neposredno dotiko. Italija je bila namreč nelegitimna država, in zato se je bilo treba posluževati Napoleona, najlegitimnejšega vseh vladarjev. Etiketenemu vprašanju na ljubo se je zagravala usoda države na dveh nezadostno pripravljenih bojiščih.“ — Mi bi pristavili, da s splošnega — ne samo z avstrijskega — stališča vojska za obrambo tedanje državne meje tudi ne bi bila opravičena, ker so bile Benetke za Avstrijo pod vsakim pogojem nenaravno združene, česar ni bilo mogoče vzdržavati.

Na vsak način je to zgodovinski unikum, da se država krvavo vojskuje pod najslabšimi pogoji za deželo, katerega je bila ne vzdržljiva, ampak že odstopljena. To je bil triumf prestrizne politike, ki stavi videz nad resnico. Ta politika je dovela Avstrijo do Kraljevega Grada in je oživljala sovraštvo Italijanov za dolgo časa. Mogoče je bila zaradi tedanjih nemogočih političnih razmer v Avstriji. Ljudstva ni čul nihče, ljudski interesi niso bili zastopani, in le ozek krog neodgovornih oseb je odločeval usodo države.

„Slov.“

AMERIŠKE VESTI.

Otvoritev zračne prometne proge.

New York City, N. Y. — Te dni se je otvorilo tukaj prvo zračno prometno progo med New Yorkom in mestem Albany, ob reki Hudson. Znana Hudson paroplovna družba je naročila pri Orville Wrightu v to svrhu en hidroaeroplan najnovnejše konstrukcije, ki bo prevažal ljudi po zraku od tukaj do Albany in obratno. Vožnja do tjakaj in nazaj bode veljala \$150 za eno osebo, za krajše postaje pa \$10.

Za konzerviranje kruha.

Minneapolis, Minn., 31. julija. Na kmetijskih državni šoli so delali te dni poskušnje s kruhom, kako se zamore istega ohraniti, da ostane za uživanje več dni užiten? Veščaki te šole trdijo, da je najbolje devati kruh v ledenice, ali ledene omare; na ta način je kruh še vedno užiten, čeravno je že teden dni star.

Umetna prepoved.

Washington, D. C., 31. julija. V imenu Narodnega delavskega mirovnega sveta so predložili danes trije kongresniki iz države Ill. državnemu tajniku Lansingu resolucijo, ali prošnjo, da naša vlada v priložnost svetovnega mira ustavi izvoz municije v Evropo. Da se pride tej stvari v okom, naj bi vlada pregledala na tanko vsak parnik ki pluje iz ameriških pristanišč. Parnike, naložene z vojnimi materiali, naj bi se kratkoma ustavilo oz. zadržalo.

Slabo plačana poštarica.

Johnstown, Pa., 31. julija. Med vsemi poštarji v Zedinjenih državah ima gotovo najslabše plačo Mrs. Julija Schaffer, poštarica v Hilltopu, ki spada v okrožje Johnstowna in leži ta kraj kakih 700 čevljev visoko nad našim mestom.

Te dni se je mudil v onem kraju nek državni poštni nadzornik, ki je dognal, da je dobila označena poštarica letos za april, maj in junij samo \$8.02 plače. Od te svote je morala celo vzdržati poštnege sela (\$5.)

Vas Hilltop ali Daisytown je namreč zelo majhna. Skupnih dohodkov na tej pošti je bilo označeno tri mesece samo \$150.

Posledice prohibicije.

Malo mestec Evanston, Ill., je že nekaj časa popolnoma suho. Da pa izgine vsaka sled 'mokrote' iz mesta, je izdal te dni policijski načelnik ukaz, da se morajo od strani vse reklamne table iz mesta, ki oglašujejo pivo, ali kako drugo opojno pijačo.

Vojaštvo za poljska dela.

Ottawa, Kanada, 31. julija. — Ker primanjkuje za žetev v Kanadi delavnih moči, se je vlada odločila, da bode dala kmetom na razpolago veliko število vojaštva v to svrhu. Vsak vojak, kdor hoče delati na polju, dobi zato potreben dopust.

IVERI.

Ples v mladosti, — glad v starosti.

Marljivost brez dobre volje je prava težava.

Včasih nastane iz male posodice cel sod nesreče.

Najbolj povoljno nadomestilo modrosti je molčanje.

Izguba dobrega prijatelja ti poveča število sovražnikov.

Marljiva bučela ne pohajkuje nikdar okoli svojega panja.

Moderni ljudje se ne zanimajo kaj radi za staro zgodovino.

Greh je podoben rastlini, ki skali iz malega, raste, poganja in postane velika.

Najtežja stvar za porotnike je določati o tem, ker je obtožencev zagovornik lagal.

Za uljudnost potrebuješ ravno toliko časa kakor za surovost. Drži se torej prve!

Dosti je tako nepredvidnih ljud, da varčujejo in štedijo cente, — dolarje pa zapravljajo.

Stara koklja ima že z enim samim piščetom toliko opravka, kakor bi jih imela cel duet.

Ako hočeš pomagati potrebnim, kupi si v bukvarni poezije kakega, še živečega pesnika.

Človek je opravičen do pridelkov zemlje, ali narave. Čemu nočeš teh pridelkov zbirati ali spravljati?

Ako si sklenil držati kako dobro obljubo samo en dan, si storil 24 koristnih ur v svojem življenju.

Pametna deklica se bode poklonila moškega prijazno nasmejala; zatem bode pa skušala ta poklon pozabiti.

Sreča povzroča dostikrat nesrečo in ni pripisovati pravega vzroka nesreče sreči, kajti nesrečo si človek običajno sam nakopije.

Slike iz vojne.

BEG IZ SRBSKEGA UJETNIŠTVA.

Zagreb, 20. maja. Pred par dnevi je dospel v Brod na Savi krojaški pomočnik Stefan Bubljić, ki je bil v bojih s Srbijo težko ranjen ter je prišel v srbsko ujetništvo. Bubljić pripoveduje o svojem begu tole: V veliki bitki pri Arangjelovu me je dne 7. decembra zadela drolec šrapnela in me težko ranil. Dne 10. decembra so me naši sanitarji pripeljali v Belgrad in me z drugimi ranjenci spravili v neko barako. Ko so se Avstrijci nato zopet umaknili iz Belgrada, smo težko ranjeni, kot nesposobni za prenos, ostali v mestu. Kmalu so v mestu vkorakali Srbi; prenesli so nas v srbsko vojaško bolnišnico v Belgradu, ki je najmodernejša urejena in delujoča v njej skoro izključno ameriški zdravniki. Postrežba je bila brez vsake graje in hrana dobra. Ko se je moje stanje zboljšalo, sem doznal iz pogovorov med streljanki, da se oni ranjenci, ki so sposobni za transport, spravijo v notranjost dežele. Ker sem bil slabiš, da so v notranjih krajih Srbije izbruhle kužne bolezni, sem sklenil pobegniti. Čez Savo ni bilo moč, ker jo Srbi ostro stražijo. Namenil sem se tedaj pobegniti preko Grčije. Ker govorim srbski in je bilo v Belgradu le malo čet, sem se lahko izmuznil iz mesta. Zavil v srbski vojaški plašč, na glavi četaško kapo, sem nekega dne zapustil bolnišnico. Pod plaščem nisem imel drugrega oblečenega nego srajco in spodnje hlače. Od nekega delavca sem si kupil staro, ponošeno obleko, ker sem imel še nekaj denarja, in odinil proti jugu. Čez bolgarsko mejo tudi nisem mogel, ker tudi to mejo stražijo. Moj beg ni bil brez nevarnosti, ker nisem govoril srbskega narečja, kakor je v notranji deželi običajen. Toda izdal sem se za četaška, ki je izgubil svojo četo, in uspelo mi je izvrstno, ker se četašev ne nadzoruje posebno strogo in so med njimi Srbi vseh narečij. Tako se mi je posrečilo priti do Niša. Tu je stvar postala enostavnejša, ker je jezikovna različenost vedno bolj pisana in je zato lažje priti skozi. Tu in tam sem se vozil kakor z železnico, in sicer sem se vozil kot četaša na ploščadi odprtih voz brezplačno. Po dolgem, težavnem in nevarnem potu se mi je končno posrečilo priti čez grško mejo in v Solun. Radi napornega večtedenskega poslovanja, na katerem sem užil mnogo pomanjkanja, so se začele zopet bolečine o glavi moje rane, tako da sem dospel v Solun zelo bolan. Kljub temu sem se globoko oddahnil v zavesti, da sem se rešil srbskega ujetništva. Podal sem se k našemu konzulu, ki mi izprva ni hotel verjeti, da sem avstrijski vojak in da sem pobegnil iz ujetništva, ker se nisem mogel izkazati z nikakimi listinami, toda končno se mi je vendar posrečilo konzula prepričati o resničnosti mojih navedb, nakar me je spravil v italijansko bolnišnico, kjer sem popolnoma ozdravil. Potem sem prejel od našega konzula potrebne potne listine in se peljal čez Odrin, Sofijo in Rumunijo domov. Sedaj se peljem v Reko, kjer se javim svojemu vojaškemu poveljstvu.

PISMA IZ RUSKEGA UJETNIŠTVA.

Anton Miklič se je oglasil iz Promzina v simbirski guberniji. Piše očetu Martinu Mikliču, ki biva v Gradencu hiš. št. 37 pri Žužemberku na Dolenjskem. — Viljem Papež iz Zagradca na Dolenjskem se je oglasil iz Orlova, ki leži na reki Vjatici v vjatski guberniji v evropski Rusiji. — Ivan Rotar se je oglasil iz Patarske na Ruskem, kjer živi kakor vojni ujetnik. Brat Ivanov Anton Rotar v Podpeči pri Dobropolju se je zelo razveselil, ko je prejel bratovo pisanje in daljne dežele. — Ivan Lenarčič, doma iz Nove vasi na Blokah, ki je služil pri 27. dom. pešpolku, je pisal ženi Mariji, da so ga Rusi ujeli in odvedli daleč čez nezmerne ruske ravnine, preko Urala v Sibirijo v mesto Tomsk, kjer živi več Slovencev — ujetnikov. — Martin Turk iz Toplice na Dolenjskem se je oglasil iz Skobeleva v vročem Turkestanu. — Anton

Zavnik iz Borovnice se je oglasil iz Samare, ki leži na veličastni plovni reki Volgi v samarski guberniji v evropski Rusiji. — Jakob Zakrajšek je pisal svojem, ki žive na Hudem vrhu na Blokah, da so ga Rusi v Galiciji ujeli in odvedli daleč v sibirsko mesto Bogorodskoje, ki leži ob reki Obu. — Karel Mohar se je oglasil po dolgem mučnem molku in pisal svoji ženi Karlini Mohar, živeči v Segavi vasi pri Travniku na Dolenjskem, da se sedaj nahaja v Samarkandu v vroči turkeštanski deželi. — Brata France in Andrej Dolničar sta se oglasila iz Obojana v kurski guberniji v evropski Rusiji. Pišeta sestri Mariji, omoženi Boltovi v Obrijah hiš. št. 9 na Posavju. — France Oražem se je oglasil iz vojaške bolnišnice na Ruskem. Piše žalostni ženi Angeli Oražmovi, ki stanuje na Rimski cesti hiš. št. 5 v Ljubljani, da je bil na velikonočno soboto ranjen in ujet. — Ivan Novak je pisal svojim ljudem v Gamelnjih, da so ga Rusi ujeli in odvedli v vojno ujetništvo. Sedaj se nahaja v sibirskem selu Bolšaja Kosul v tomski guberniji. — France Šušteršič se je oglasil iz Darapula, ki leži na reki Kami v vjatski guberniji. Piše: "... Nahajam se v ruskem ujetništvu. Zdrav sem in počutim dobro, samo toži se mi po dragi domovini in zlati svobodi. Ko človek izgubi prostost, potem šele ve, kaj je izgubil. Tukaj je sicer več Slovencev, ali nič znanec. ... Z Bogom, na srečno in veselo svidenje!" Dopisnico, datirano v Sarapul dne 24. aprila je naslovljenec v Šiški te dni prejel. — Jernej Perhaj pošilja prišre pozdrave iz "daljne Azije". Ani Perhajeve, ki prebiva v Spodnji Šiški hiš. št. 55. — Ludovik Podobnik se je oglasil iz vojnega ujetništva v samarski guberniji ob vzhodnem bregu velike Volge. Piše ženi Julki Podobnikovi, ki stanuje v Židovski ulici hiš. št. 5 v Ljubljani: "... Sem vojni ujetnik v Rusiji. Delam pri enem ali drugem kmetu, da si zaslužim za tobak." — Dr. Tollazi piše iz Kokand v Turkestanu: "Zdaj je tukaj vse v najbujnejšem cvetju in zelenju. Učim se rusko..." Dopisnica, datirana dne 30. sušca, je prišla te dni v Ljubljano. — Jožef Škrjanc piše iz Nižinogoroda prijatelju v Potočah pri Tupaličah, da se nahaja na Ruskem v vojnem ujetništvu. — Stanko Svetec pošilja iz Taškenta v Turkestanu prišre pozdrave materi v Ljubljani. — Ljubljaničan, častnik, piše 24. sušca svoji materi iz Kokanda: "... Ob velikonočni procesiji se je zbralo vse rusko prebivalstvo Kokanda pred edino cerkvijo okoli 12. ure ponoči. In ob 12. uri so topovi zagrmeli in naznanili vstajenje. Na tisoče luči, zlati ornat, vse v benderih in zastavah, krasno petje, ubrani zvonovi, to verno rusko, kako globok vtisk mi je napravilo na dno duše v nočni temi. Pred cerkvijo so ljudje postavili velike kolače in dobili blagoslov. Lepa, nepozabna slika! Zdaj imamo tu 11 praznikov, zakaj Rusi pričenjajo praznovanje velikonočnih praznikov že cvetno nedeljo. Ves ta čas so trgovine zaprte. Včeraj smo imeli na vrhu predstavo. Prišre pozdravi!" — Rudolf Berčon piše 14. sušca iz Marinske v tomski guberniji: "... Od 6. decembra l. l. sem v ruskem ujetništvu. Tu je še zdaj (14. sušca) huda zima. Cvetke cveto po šipah, toplomer kaže 30 stopinj pod ničlo. Pa vse enkrat mine, minila bo tudi zima in mraz in vse drugo, pa se bomo zopet leteli, če Bog da." — Jožef Klenar piše prijatelju uradniku Š. v Ljubljani: "... Vozili smo se semkaj dvanaest dni in noči. Tukaj ne poznajo ne snega ne mraza. Že zdaj v sušcu je vse lepo zeleno, kakor pri nas o Veliki noči." — Jakob Malovrh piše iz Moskve: "... Na starega leta večer so nas Rusi zajeli in odpe-

rašno daleč, na koncu ruske meje." — Jernej Cundrč na Kamnika se je oglasil iz Karsuna v simbirski guberniji. — Jožef Rudolf, doma iz Velikih Blok na Notranjskem, je prišel Rusom v roke, ki so ga odvedli daleč, daleč v Uro Tube, ki leži ob ruski-boharski meji v Aziji. — Lenard Klopčič se je oglasil iz Bijska, kjer se nahaja, kakor piše svoji sestri Mariji Klopčič v Železnikih vred, v vojnem ujetništvu z več Slovenci vred. — Anton Bab-

nik, avstrijski vojak pri 7. lovskem bataljonu, zdaj vojni ujetnik v Kovrovu v vladimirski guberniji, piše sestri Mariji Babnik v Škofji Loki. — Ivan Dolinar se je oglasil iz Noločkova Sela pri Arzamasu v nižnjovgorski guberniji. Piše materi Mar. Dolinar, ki biva v Dorfarjih pri Škofji Loki. — France Omeje se je javil iz sibirskega sela Rukanke pri Irkutsku. Žena Francetova, Antonija Omeje, ki biva v Cepljah pri Dobrovi, je prejela po dolgi dobi preveselo možovo pismo, da je še živ in da se bosta še videla po vojski. — Jakob Rauh se je javil iz Orlova v vjatski guberniji. Piše M. Golobič v Semču na Dolenjskem, da je živ in zdrav. — Filip Krištof, vojni ujetnik v Tomsku v Sibiriji, piše ženi, da se veseli na srečno vrnitev v domačo vas. — Drago Mittermayer pošilja prijateljske pozdrave iz Aramasa v evropski Rusiji svojim prijateljem in znancem v Ljubljani, po kateri se mu tako toži. — Jožef Knepe piše ženi Ani Knepe, vas Blato pri Grosupljem, da je vojni ujetnik v Rusiji. — Ignacij Omahan piše iz Skobeleva svoji ženi Apoloniji, delavki v tobačni tvornici v Ljubljani, da se nahaja zdrav v ruskem ujetništvu.

Kako je v srbskem ujetništvu.

Neki češki vojak, ki se nahaja v srbskem ujetništvu, piše svoji materi na Češko naslednje dopisnico: Pisal sem Ti že eno dopisnico, a ker si nisem svest, da si jo prejela, danes ponavljam: Nahajam se v srbskem ujetništvu v Nišu. Ležim tu nag, lačen in bolan v hlevu med živino. Po noči se tresem od mraza, kajti moči so tu še mrzle. Prosim Te ponovno, pošlji mi kaj denarja, najmanj 90 K, po banki v Pragi, da si malo olajšam položaj. Te iskreno pozdravlja Tvoj Te ljubeči sin.

Kako postopajo Italijani v zasedenem ozemlju.

o tem se v Gorici marsikaj pripoveduje. Tržaška "Edinost" piše o tem:

Tako pravijo, da, ko so prišli v Brda, so za ljudmi, ki so začeli bežati, klicali v slovenskem jeziku: "Ne bežite, ne bojte se! Dama vam belega kruha." In res so jim dali nekaj belega kruha. Ali potem so šli iskati v vsakem kraju župana in internirali so navadno župana, občinskega tajnika, učitelja, duhovnika in še druge more. Zaprli so jih v grad barona Tacco. Slovensko med Italijani govorijo beneški Slovenci, katere porablja v to, da izprašujejo slovensko prebivalstvo in potem tolmačijo svojim predstojnikom. Italijanski kolesarji so ustrelili nekega fanta, ker ni hotel odgovorjati na razna vprašanja. Dobili so tudi kaplana don Grattona, ter ga vprašali razne stvari. Ker jim ni hotel odgovoriti, mu je italijanski oficir grozil z revolverjem, med tem pa so pregnale naše puške sovražnika in don Gratton je mogel zbežati na varno. — Pripovedujejo Furlani, kako so postopali v Slorencu pri Moši s tamkajšnjim duhovnikom Kavčičem (je sicer iz zapadnih iz slovenske vasi doma, pa italijansko vzgojen), katerega so prisilili italijanski kolesarji, da je moral vesti na kolo in nekdo ga je moral voziti okoli v posmeh italijanskega vojaštva.

Razne stvari.

"Kje dom je moj!" v nemškem prevodu.

Vsled sedanje vojske se je razmerje med obema narodnostima na Češkem znatno ublažilo — skoro do premirja. Simptomatično za to izpremembo je dejstvo, da so dobili Nemci zadnji čas kar tri prevode češke veličanstvene himne "Kje dom je moj?" Se več: V "Unionki" čitamo, da po nekaterih krajih na Češkem Nemci tudi že prepevajo to velepesem. Odkriti so rečeno: mi se veselimo tega pomena. Ne morda zato, ker smo predrzni optimisti, ki bi že na podlagi sedanjega, po vojnem stanju izzvanega bolj mirnega razpoloženja hoteli zidati gradove prihodnjega zlatega mira med narodi v Avstriji. Preveč vprašan je še treba rešiti, ki nosijo v sebi kali konfliktov; preveč je še dračja, ki ga je treba iztrebiti, da se odpre gladka pot do definitivnega po-

mirjenja. Vendar se pa veselimo nemških prevodov in nemškega prevajanja češke himne "Kje dom je moj!". Veselimo se, ker Nemci na Češkem, prepevajoč to pesem, dajajo grenko lekico — sebi!! Kaj vse so nekdanj pisali o tej pesmi! "Boehmische Hetz- und Trut- lied" — da je moral Nemec misliti, da se po tej pesmi kar cedi prelita kri in da se kar tako vihte cepci, ki padajo po nemških glavah. In sedaj pojo Nemci to pesem... Sedaj poznajo torej nje besedilo in vsebino. Vedo, koliko krivico so delali, podtikajoč tej pesmi, češ, da je izraz najgrših, barbarskih instinktov češkega naroda. Sedaj pojo oni sami to pesem, izliv najplemenitejšega čustva ljubezni do domovine, ki mora s svojim besedilom le povzdigovati duha k ljubezni do lepe, blagoslovljene zemlje češke!

Wo ist mein Heim? Mein Vaterland!
Gottes Huld im Land der Lieder
Fromme Geister, stramme Glieder,
Froher Sinn, Gedeih'n und
Männerstolz und Heldenmut:
Das ist meine stolze Heimat;
Böhmerwald, mein Vaterland!

Tako opeva češko zemljo prevod Pavla Zeithelma. In poprej je bila ta pesem — Trutz- in Hetzlied! A kolikim plemenitim pojavom iz snovanja avstrijskih Slovanov sploh se niso istotako podtikali grdi, kakor neresnični nameni!

Iz leta 1866.

"Novice" (8. avgusta 1866) so pisale: "Lahi poleg južnih (laških) Tirolcev zahtevajo tudi še to, da naj prihodnja meja med našim cesarstvom in laškim kraljestvom bude reka Soča. Po takem pa stegajo Lahi svoje roke po slovenskih krajih, ki na Goriškem leže unkraj Soče. Al tega po nobeni ceni nočejo goriški Slovenci, in mi Slovenci vsi protestujemo zoper tak pohot, ter z Vodnikom vprašamo Talijane:

Drava čigava je?
Soča čigava je?
Ju bomo varvali,
Kdo ju če pit'!

Nagrada za uničenje nemških letal.

"Matin" poroča: Municipalni svet Pariza je sklenil izplačati vsakemu francoskemu letalcu, kateremu se posreči spraviti kako nemško letalo v Parizu ali v bližnji okolici na tla, nagrado 5000 frankov.

Dva sina in 14 vnukov v vojni.

Kmet Gampenrieder pri Bolesnu ima dva dva sinova in 14 vnukov v vojni. Gampenrieder je 93-letni starček in bi bil šel rad sam v vojno, kar pa seveda ni mogoče, a zelo ga veseli, da sta šla njegova dva sinova, ki sta tudi že priletna, v vojno proti staremu sovražniku. Dva vnuka sta na bojnem polju že padla junaške smrti.

Kirurški umetnost.

Operacije vseh vrst so v sedanji svetovni vojni nekaj povsem naravnega. Profesor Kristijan Bruhn je ustanovil v Düsseldorfu posebno kliniko za ranitve na čeljustih, ki obsega sedaj kakih 4 do 500 postelj. Ranjenci, ki so vsled transporta, vsled hudih bolečin, vsled izgube krvi in vsled nezmožnosti kaj zaužiti, jako slabi, se popravijo tako, da so po strokovnem ravnanju zopet zmožni za vojno in jedo komisni kruh, kakor njihovi zdravi tovariši. Če jim je odtrgan kak del kože, se jim vzame večina kože od stegna. Tako se vidi sedaj vojake, ki imajo na ta način prešite nosove, spodnjo in gornjo čeljust. Tudi če jim manjka kak kos mesa, se ta nadomesti s kakim delom mesa od kje drugod. To se jako dobro posreči. Tako priraste vojakom, ki se jim je roka privezala na nos, meso od roke na nosu in se potem dotični del mesa od roke odreže. Tudi pri kosteh je enako. Z Roentgenovimi žarki se je konstatiralo, da so se delci kosti, ki so se prestavili v čeljust, s tamošnjo kostjo popolnoma zrasli. — Po vzoru te klinike se namerava sedaj tudi drugje ustanoviti slične klinike.

Naj že kupi mož to, ali ono stvar v mestu, bode njegova žena vedno trdila, da bi se dotično reč kje drugje lahko kupilo za 2c ceneje.

Denar naložen pri nas je varno shranjen.

Priporočamo se Slovincem, da ulagajo denar pri nas bodisi na čekovni ali obrestni račun in jim zagotovimo vselej kulantno postrežbo.



Plaćujemo po 3% obresti na denar uložen na obrestni račun.

Mi podpiramo Slovence in se torej tudi priporočamo njihovi naklonjenosti. Pri nas lahko nalagate denar če živite v Jolietu ali pa v katerem drugem kraju Zdr. drž. Dva člana K. S. K. Jednote sta naša dolgoletna uslužbenca: g. Jos. Dunda, predsednik nadzornega odbora K. S. K. J. in g. Jos. F. Skrinar.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav.

Pošiljamo denar v staro domovino zanesljivo in po najnižjem kursu. Oddajamo v najem varnostne škrinice po \$3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer so vedno varne pred ognjem in tatvino. Izdajamo menjice na vse kraje.

Poslojpe, v katerem so naši uradi je lastnina te banke. Naša banka je depozitni urad za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$300,000.

"NASLOV"

V slučaju da bi katerikoli čitatelj po raznih državah kadarkoli potreboval kaj za nakup pohištva (hišne opreme) kakor: peči, postelje, omare, preproge itd. ali vse kar k temu spada, naj se obrne za cene in pojasnila na sledeči naslov:

A. GRDINA, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Blago pošiljam v zadovoljnost odjemalcev; to jamčim s svojim poštenjem. Ker trgujem že nad 11 let, imam že dovolj skušnje in upam da marsikomu točno postrežem in mu prihranim kak dolarček.

Z odličnim spoštovanjem se priporočam

ANTON GRDINA, trgovec in pogrebnik.

3 pristne pišče, 2 zdravilne.



Pozor slovenski gostilničarji!

Tukaj se Vam nudi prilika, da si prihranite denar, ako kupite od tvrde A. HORWAT. To pa radi tega, ker jaz ne plačujem dragih agentov ali "managerjev" in opravljam sam vse posle.

Moje tvrda je prva in edina samostojna tvrda, ki importira iz Kranjskega: brinjevec, tropinovec in silovko. Pomnite, da so v resnici samo one pišče pristne, ki nosijo na steklenici napis: "IMPORTED". Tudi izdelujem iz kranjskih zelišč Grenko Vino in Kranjski Grenec (Bitters), te vrste pišče so najbolj zdravilne, kolikor jih je bilo še kdaj na trgu. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.

A. HORWAT, 600 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pozor krajevna društva K. S. K. J.

Kadar potrebujete nova društvena pravila, pisma ali koverta, vetopnice za razne veselice ali druge tiskovine, obrnite se tudi na:

Narodno Tiskarno

2146-2150 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILLINOIS

Ta Vam bode izvršila vse tiskovine v najboljšo zadovoljnost glede cene in ličnega dela. Pri nas je vse osobje unajsko. Imamo tudi Slovence zaposlene. — Osobito Vam priporočamo zelo priprave in prikladne "Vpeljnice knjižice" za ciane, ali članice, katere rabijo tajniki ali blagajniki pri mesečnih sejah. Te knjižice so sestavljene zelo praktično za vsako društvo. Imajo posebno razdelbo vplačevanj in potrdila za 10 ali 20 let. Razdelba ssementov je narejena na posebni tabelici in na podlagi "National Fraternal Congress Rate". Knjižice so tiskane ali narejene v malem žepnem formatu in so trdo vezane. Pišite po vroc, kojega Vam dopolnjemo takoj brezplačno.

Opomba: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote."

Martin Nemanich

slovenska gostilna in restavracija

Rojaki Slovenci vedno dobrodošli!

Zaloga in prodaja pristnega

domačega vina.

Telefon: Canal 80

1900 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

JOSIP PERKO

SLOVENSKA GOSTILNA

2236 S. Wood Str.

Chicago, Illinois

Telefon: Canal 298

Se priporoča rojakom Slovincem za obilen poset. "Dobra postrežba in dobra pišča", to je moje goalo.

Iskaja vsaka ura.

Lestvica Kraljevo-Slovenske Katoliške
Jednote v Združenih državah
Američkih.

Uredništvo in upravljalstvo:
1961 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Narodnina:

Na član, na leto.....	\$0.50
Na član, na leto.....	\$1.00
Na član, na leto.....	\$1.50

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN
CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA.

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:
1961 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2487.

Subscription rate:

For Members, per year.....	\$0.50
For Nonmembers.....	\$1.00
For Foreign Countries.....	\$1.50

Katastrofa "Eastlanda".

Med tem ko se ležijo nekatere žrtve nesrečnega izletniškega parnika "Eastland" na mrtvaškem odru, — ali pa so se zakopane v blatu v kanalu sredi našega mesta, se vršijo po raznih uradih številne obravnave ter preiskave, katere naj bi pokazale svetu: kdo je kriv te grozne katastrofe? Kdo ima na vesti nad 1200 nedolžnih žrtev, koje so na tako grozen način končale dne 24. julija t. l. sredi mesta Chicago svoje življenje?

Dasiravno bodo trajale te preiskave še dolgo časa, se ne bodo zamoglo koncem konca nikdar priti sokrivcem do kože na ta način, da bi se dalo javnosti pravo zadoščenje, kajti tudi pri tej katastrofi bilježimo dva glavna faktorja, povzročitelja te velike nesreče in ta dva sta: korupcija, oziroma slabo nadzorovanje potniških parnikov od strani naše vlade in pa mogočni ameriški "dolar", ki je tak rad zvezan z "graftom!"

In najsi vsakovrstne porote, ki imajo slučaj "Eastlanda" sedaj v rokah, pošljejo vse glavne uradnike parobrodne družbe, ki je lastovala ta parnik, v dosmrtno ječo, — ali pa naj kapitana tega parnika z moštvo vred obesijo in odstaviijo vse državne nadzornike v pomorski službi, — še to nikako ne bo zadoščenje za smrt 1215 oseb.

Ko je pred 11 leti v New Yorku izletniški parnik "General Slocum" zgorel in se potopil v East Riverju, je bil kapitan te ladje obsojen samo v 10letno ječo. Tekom 6 let so ga za zopet izpustili na prosto čes: vse je že pozabljeno, tvoja krivda je s tem zaporom oprana, ker si povzročil smrt 970 žrtvam.

Ako zasledujemo razprave, ki se vršijo v zadevi ponesrečenega parnika "Eastland", moramo na žalost konstatirati, da nosijo pri tem v prvi vrsti krivdo gotove osebe, katere so bile od države nastavljene in plačane za nadzorovanje potniških parnikov, ki plujejo po našem krasnem michiganskem jezeru.

Iz raznih izpovedb in prič je posneti, da je bil parnik "Eastland" že pred 12 leti za službo in promet neraben. Naj si ga je zgradila ta, ali ona tvrdka, — čulo se je že čestokrat, da ne odgovarja povsem postavnim predpisom. "Eastland" je imel namreč že leta in leta navado, da se je kaj rad gibal na to ali drugo stran, ker ni imel pravilnega podtežja ali balasta. Čemu je torej vladina oblast trpela ta nedostatek?

Kadarkoli je prišel kak državni inšpektor ali nadzornik pregledovati ta parnik, našel ga je vedno v popolnem redu in O. K. Gospoda nadzornika se je pogostito morda z dobrim kosilom, ter se mu je stisnilo v roke par desetakov za smodke, — pa je bilo vse dobro.

Najbolj čudno se nam pa zdi, kako je opravljal dne 24. julija državni nadzornik ladij svojo službo, da je pripustil več oseb na parnik, kakor je bilo postavno predpisano? — Pri tem je igral postranski dolar gotovo tudi svojo vlogo! Ko so hiteli označeno jutro izletniki na ta parnik,

se otrok sploh ni vpoštavalo kot potnik, 2500 vstopnic je bilo pri vohu oddanih. Pri teh so bili pa vsi otroci do 5 leta prosti, teh se sploh ni štelo. Od 5—12 leta sta se pa štela 2 otroka za 1 osebo, ali 1 tiket. Ni čuda torej, da je toliko otrok pri tej katastrofi utonilo! Saj so šli po mnenju vladnih organov lahko brezplačno v smrt!

Pri dosedaj se vršči obravnavi in preiskavi se je tudi dognalo, da so se lastniki tega parnika naravnost igrali s človeškim življenjem samo da si napolnijo svoje žepe s krvavimi dolarji.

Pomožni strojnik, ki je imel v oskrbi napolnjevanje balasta, ali podtežnih rezervarjev tega parnika, je bil še novinec in samo 2 dni v tej službi. Ko ga je sprejel kapitan v službo, mu je kazal samo 15 minut, kako je ravnati z balastom. Poleg tega so bile tudi naprave za podtežje na vznožju "Eastlanda" pomankljive. Torej novinec in neveščak se pripusti tako važno službo. Ako bi se bilo pravočasno napolnilo dolenji del parnika s pravo vodo, bi se gotovo ne bila pripetila tako grozna nesreča. Ta novinec je vpušchal vodo v 2 podtežna rezervarja, na ostalih 5 se pa ni oziral.

Dosedaj se je pri preiskavi tudi dognalo, da je dobila parobrodna družba "Eastlanda" licenze, oz. postavno dovoljenje "pod roko" v Grand Haven, Mich., že pred leti. Seveda za denar se vse dobi.

Velika krivica se je v tem nesrečnem slučaju tudi godila vsled tega, ker so bili uslužbenci tovarne Western Electric Co. primorani vdeležiti se označenega izleta.

Predelalci te tovarne, ki so bili zaeno v veseljem, oz. izletniškem odboru, so z vsilo pritiskali na to, da se je med delavci prodalo kar največ vstopnic za izlet. Saj so imeli pri vsakem tiketu 50c provizije, ali "komišna." Mnogim se je zabičavalo, da bodo izgubili svojo službo v tovarni, če ne kupijo enega tiketa. Provizija tem človeškem krvosom od same vožnje na parniku "Eastland" je znašala \$650. — Bilo je pa 5 parnikov v to svrhu najetih, ter se je prodalo 7000 tiketov po 75c torej bi bili dobili pri tem ti "gentleman foremani" \$3500 — provizije.

Ni čuda torej, da je prišlo do tega slabega in krivičnega početja že vodstvo Western Electric Co. do spoznanja, ker je darovalo \$100,000 za sorodnike nesrečnih žrtev. Kaj pomenja \$100,000 za smrt 1200 človeških žrtev? Te izgube ne more nihče na svetu poplačati in nadomestiti. —

Velike nesreče na vodi.

Tekom zadnjih 74 let, ali od leta 1841 semkaj se je pripetilo na morju, jezerih in rekah že 20 večjih nesreč, katere ima svetovna zgodovina zabeležene s krvavimi številkami.

Naravno da pri tem niso vštete žrtve potopljenih bojnih ladij v tem času. V obče so se te nesreče pripetile vsled ognja na parniku ali vsled trčenja na visokem morju.

Naravnost grozne so pa številke žrtev velikih nesreč na vodi tekom zadnjih 74 let, kajti skupno število istih znaša 10.604.

Večje katastrofe na morju, oz. na vodi so bile sledeče:

Leta 1841 je zgorel na eriškem jezeru parnik "Erie." Število mrtvih je znašalo 175.

L. 1847 je zgorel na michiganskem jezeru parnik "Phoenix." Število mrtvih 247.

L. 1850 je zgorel na Erie jezeru parnik "Griffith." Število žrtev 300.

L. 1852 se je potopil v Erie jezeru parnik "Atlantic," 250 mrtvih.

L. 1857 je zgorel na reki sv. Lovrenea v Kanadi parnik "Montreal," 250 mrtvih.

L. 1860.—8. sept. se je potopil na michiganskem jezeru "Lady Elgin." 287 mrtvih.

L. 1868 je zgorel na michiganskem jezeru parnik "Seabird." 100 žrtev.

L. 1878 — 3. sept. se je potopil na reki Thames blizu Woolwicha na Angleškem parnik "Princess Alice." 700 mrtvih.

L. 1891 — 17. marca se je potopil blizu Gibraltarja parnik "Utopia." 574 mrtvih.

L. 1895 — 30. jan. se je v Severnem morju potopil nemški parnik "Elbe." 335 mrtvih.

L. 1898 — 2. julija se je potopil na visokem morju francoski parnik "Bourgeois." Število mrtvih 871. Med temi je bilo tudi nekaj Slovencev.

L. 1904 — 15. junija je zgorel in se potopil v East River reki v New Yorku izletniški parnik "General Slocum." 959 mrtvih, 350 rešenih.

L. 1907 — 12. febr. se je potopil v Long Island vodovju blizu New Yorka parnik "Larchmont." 183 mrtvih.

L. 1907 — 22. julija se je potopil parnik "Columbia." 100 mrtvih.

L. 1909 — 24. avg. se je potopil pri Montevideo neki potniški parnik. 200 mrtvih.

L. 1909 — 14. nov. francoski parnik "La Seine" je zadel pri Singapore otoku ob neko skalo. 95 mrtvih.

1912 — 14. aprila se je potopil pri Newfoundlandiji parnik "Titanic." 1595 mrtvih, 745 rešenih.

L. 1914 — 29. maja se je potopil na reki sv. Lovrenea v Kanadi parnik "Empress of Ireland." 1014 mrtvih.

L. 1915 — 7. maja. Kunardski parnik "Lusitania" zadet v angleškem vodovju od nemškega torpeda. 1137 mrtvih.

L. 1915 — 24. julija Izletniški parnik "Eastland" se je prevrnil v kanalu reke Chicago in mestu Chicago. 1105 mrtvih in pogrešanih.

Nove Edisonove iznajdbe za vojno.

V predzadnji številki našega lista smo razpravljali in pisali o nameranih načrtih Zedinjenih držav za povečanje in ojačenje svoje armade. Tedaj smo tudi omenili, da je prevzel znani Thomas Edison predsedništvo "Civilnega odbora", ki ima namen z raznimi novimi modernimi iznajdbami pospeševati to idejo.

Tedaj so radovedni častnikarski poročevalci silili Edisona, naj jim pove o svojih najnovejših iznajdbah za vojno silo. Previdni in modri učenjak jim je nato sledeče odgovoril: "O tem sedaj še molčim, ker nočem še bolj pokončevati življenja ljudi. Razkril bom pa zelo važne iznajdbe tedaj, kadar bo naša domovina v nevarnosti."

In vendar se je posrečilo Edisonovim prijateljem, znanstvenikom, ter večakom spraviti na dan stvari, katere ima Edison pripravljene za slučaj, da bi kak tuja sila napadla Zedinjene države.

Najbolj važna njegova moderna vojna iznajdba je "oxy" — acetelinska baklja ali žarkomet, kateri meče tako hude žarke, da lahko z njimi uniči sovražnika v veliki razdalji. S pomočjo teh žarkov bi se lahko vsakemu sovražniku ustavilo ukrejanje na atlantski ali pacifiški obali. "Oxy" acetelinska baklja ima namreč tamreč tako hude žarke, da raztopi zelo bronasti, ali jekleni top. Da, v resnici to novo bojno orožje bi bilo strašno in še hušje, kakor so pa novovrstne bombe z dušilnim plinom.

Vzemimo torej sledeči prizor iz novodobne vojne v Ameriki: Pred mestom New York se je pojavila na atlantskem obrežju cela flotila nemških bojnih ladij, katere mu pretijo pogin. Neoziraje se na število oklopnice, križark, itd., ali število izkrenjočega se sovražnega vojaštva, se lahko uniči vse to tekom nekaj minut z Edisonovim "Oxy" acetelinskimi bakljami. Te baklje bi že v nekaj trenutkih vpepile sovražne čete in raztopile bojne ladje z vsemi sovražnimi topovi.

Zgodovina nam pripoveduje, da je že v starem veku grški matematik in izumitelj Archimedes sestavljal posebne vrste žgalno steklo ali zrcala, s katerimi so Grki uničili pri Syrakusi vse lesene rimske bojne ladje.

Največji mojster modernih elektrinih iznajdb Thomas Edison ima v delu tudi posebne vrste stroj, s katerim se zamore brezžičnim potom s posredovanjem elektrike razstreliti že v daljavi zaloge smodnika, forte, podzemeljske utrdbe in torpede. Pri tem se rabi "ultra" vijolične žarke, kojim se ne ustavi nobena stvar. Ni še dolgo tega časa, ko

je delal inženir Maurice Compara v Italiji alične poizkuse, kateri so se mu izvrstno obnesli, kajti s temi žarki je razstrelil potmorske mine v razdalji 2500 čevljev.

Ko so pred 2 meseci napadli avstrijski aeroplani italijansko mesto Benetke, se je pri tem prvič uporabilo novo Marconijevo iznajdbo, da se je brezžičnim potom ustavilo visoko v zraku vse sovražne aeroplane. Ta priprava ali elektrina iznajdba namreč pokvari in ustavi lahko v zraku motorje vsakega aeroplana.

Tako se tudi v znanstvenih krogih zatrjuje, da so letos koncem maja Nemci razstrelili angleško bojno ladjo "Princess Irene" s pomočjo neke nove brezžične elektrone naprave, ali iznajdbe.

Italijan Giulio Ulivi je lansko leto vprilo številnih večakov razstrelil z "ultra" vijoličnimi žarki 4 torpedne čolne v razdalji 2 milj. Torpedovke so se nahajale v reki Arno. S temi žarki je delal poizkuse tudi španski inženir Ig. Blanco. Razstrelil je z njimi zaboj dinamita v 1/2 milje razdalji. Dinamit je bil globoko zakopan v zemlji.

Thomas Edison deluje sedaj tudi na tem, da izpopolni svojo puško, oz. top, v katerem se bo rabilo namesto kroglice samo stisnjeni zrak.

Morda bomo še mi dočakali dneva, ko se ne bo v moderni vojski več rabilo pušk, mečev, bodalov in topov? Vse to bo prebrala moderna vojna tehnika. V novodobnih vojnah bo odločevala le elektrika, ki je postala zadnja leta glavna gonilna in silna moč.

Že čez nekaj let se ne bo štalo več v slučaju vojne o morebitnem bajonetnem napadu, o granatah, topovih itd., vse to bo izpodrinilo novo moderno bojno orožje s posredovanjem elektronega toka in moči.

Tako tudi se ne bo rabilo več za moderno človeš. klanje, ki novodobnemu človeku, ali stoletju nikakor ne pristaja, — toliko vojaštva, vojnega materiala in sile. Zmagala bo v prvi vrsti ista stranka, ki bode imela na razpolago svoje najnovejše elektrone morilno orožje, ali naprave.

Pridobivanje radija v Coloradi.

Odkar je prišla zdravniška veda na sled povsem novi rudninski snovi, s katero je mogoče ustavljati bolezen raka, se je pričelo to dragoceno stvarno iskati po celim širnem svetu, to pa vsled izredno visoke cene.

Tudi naša, raznih rudnih bogata Amerika se lahko ponaša s pridobivanjem radija.

Državni rudninski urad v Washingtonu poroča namreč, da se je prišlo zadnji čas osobito v državi Coloradu na velike sklade "carnotita," koja rudnina vsebuje dragocene radij. "Narodni radijski zavod" je prišel tudi zadnji čas do povsem novega načina pridobivanja radija, ki dnevno ceno radija zdatno zniža. Še pred nekaj časom se je plačevalo za en gram radija od \$112.000 do \$116.000. Meseca marca, aprila in maja letos so bili pa skupni povprečni stroški za pridobitev enega grama radija samo \$36.000. Ne sme se pa misliti, da bode morda vsled tega dnevnega cene te dragocene kovine tako rapidno padla, kajti radij se išče dandane vsepovsod v zdravniških krogih in se plačuje zanj še vedno ogromne svote. "Narodni radijski zavod" je kupil zadnje mesece od neke večje teklarske družbe v Coloradu 10 rogov, oz. prostorov, kjer se koplje "carnotit." Ta rudnina vsebuje namreč največ radija. — Slihu rudo se pridobiva tudi nekeje v državi Utah. Sedaj namerava ta družba pridelati večjo količino, ali več gramov radija, katerega bode lahko prodala po končani vojni v Evropo.

Vsled prizadevanja raznih večakov in zdravnikov se namerava naprositi vlado Zedinjenih držav, da bi prevzela v oskrbo in last vse one rudnike, kjer se koplje "carnotit." Na ta način bi se dobilo lahko ceneje in več radija za razne bolnišnice. Več zdravnikov je imelo zadnji čas pri zdravljenju raka z radijem tako lepe uspehe, da priporočajo vla-

di, naj omili za vse večje bolnišnice in druge zdravilne zavode toliko radija, da se bode zamoglo vsake bolniške brezplačno zdraviti z državnim radijem.

Ruski značaj.

V najnovejši številki "Časa," glasila naše "Leonove družbe," je objavljen zelo zanimiv in aktualen članek o ruskem problemu. Iz tega članka povzamemo nekoliko odlomkov o ruskem značaju, ki tudi na bojnem polju kaže toliko zanimivega in zagonetnega.

Na dnu ruskega značaja se še vedno skriva dobrodušna mehkost, gibčna sanjavoost, demokratična ljudomilost in anarhistična svobodoljubnost staroruske slovanske narave. Tej naravi so se pridružile mnoge nove navidez nesoglasne poteze. Bizantinsko krščanstvo, tatarski jarem, moskovski absolutizem, Petrova reforma, vsi ti vplivi so Rusom vsiljevali tuje primese brez organskih prehodov in brez psiholoških zvez. Rus do najnovejših dob še ni imel priložnosti, da bi vse to prebavil in uredil. Zgodovinskimi in kulturnimi nasprotjem se pridružujejo presenetljiva nasprotja v naravi in gospodarstvu.

Rus se je moral vedno boriti z neprijazno naravo brez upa, da si jo popolnoma ukloni. V tem boju se je utrjevala ruska krotka vdanost, stoično neobčutna potrpežljivost, fatalistična resignacija, lena vztrajnost, negativna energija, zavest slabosti in onemoglosti. Tiranstvu narave se je pridruževalo tiranstvo absolutne države. Rus zna trpeti in umirati, a zna se tudi žrtvovati. Rusko ljudstvo je miroljubno in malo bojevito, a vendar daje vztrajne vojske.

Severna narava na kontinentalni planjavi ne pozna milih prehodov, ampak ljubi presenetljive skoke iz ene skrajnosti v drugo. Nobeno gorovje ne zadržuje zimskih vetrov, noben morsk tok ne umiljuje neusmiljene zime. Pomladi skoraj ni. S hrupnim bobnenjem poka led, razlijejo se povodnji, solnce pripeka in naenkrat zavladava vroče poletje z dolgimi dnevi in "belimi" nočmi. Kratka jesen naglo preide v kruto zimo z brezkončno dolgimi nočmi. Na jugu so sicer krajše zimske noči, sploh krajša zima in daljše poletje. A ker ni gorskih ovir in toplih morskih tokov, zato ostaja zima sega do bregov Črnega morja ter se menjava z vročim poletjem brez pomladi in jeseni. V boju z naravo se je Rus navadil prenašati največja nasprotja. Rus brez težave prenaša skrajni mraz in skrajno vročino; ne pričakovane premembe, velike katastrofe in nesreče ga ne spravijo iz ravnotežja. V ruskem značaju je mešanica moči in slabosti, ognjevitosti in apatije, trdovratne konservativnosti in lahkotne gibčnosti, trdosti in dobrodušnosti, brezčutnosti in dobrote. Narava je Rusa vzgajala kot neprijazna mačeha. Rus ve, kaj je trpljenje in bolečina, zato se odlikuje po sočutju, usmiljenosti, dobrodelnosti in po idealni požrtvovalnosti.

Brezkončna enalčnost ruskih planjav nagiblje k otožnosti, dolge noči budijo melanholijo; brezmejna narava budi zavest osamljenosti. A prav zato je Rus zelo družaben, ljubi zadržnost; in razodeva organizatorsko spretnost; teži po zabavi in razvedrilu, ljubi dvotip in smeh. Toda v ruskem smehu večkrat zavzame neka otožnost. Neizmerna planjava goji sanjavoost in mysticizem, budi nezdržno hrepenenje in drzno mišljenje, ki se ne boji skrajnih posledic in absurdnosti. Ostro podnebje in kolonizatorski duh pa nagiblje k praktičnosti.

Neizmerna planjava budijo čuvstvo onemoglosti. Z druge strani pa ista posebnost ruskih planjav budi neko hrepenenje po daljavi, željo po potovanju in preseljevanju. V Rusu se stara nomadska kri še ni popolnoma umirila; rad se seli, rad potuje in roma. Ruska nomadska nestalnost se javlja tudi v kraljestvu misli. Rusija je "lesena Evropa" (izraz zgodovinarja Solovjeva, očeta znanega filozofa.) Za stavbe ne nudi kanana, ampak le les. Preprosta lesena koča lahko zgori, se hitro razdere in zlahka zopet zgradi. Zato ne daje stalne podlage in ne naveže srea na domače ognjišče. Rus ni navezan na svojo kočo, pač pa ljubi svojo širšo

domovino. Ta posebnost ga usposablja za osvorovalno kolonizacijo in daje dobre vojske za ekspanzijsko politiko.

Ko govorimo o ruskem značaju, ne smemo prezreti ruske religioznosti. Rusi so morebiti najvernejši narod v Evropi. Ali je ruska vernost utemeljena v slovanskem, oziroma ruskem narodnem značaju? Leroy-Beaulieu sodi, da je ruska vernost plod ruskih naravnih, zgodovinskih in socialnih namer. "V Rusiji izvira religioznost iz tal in rosi z neba." Zanimivo je, da je ravno severna Rusija domovina živejše religioznosti in verskih sekt. Isti razlogi, ki so pospeševali rusko vdanost, potrpežljivost, pokorščino, požrtvovalnost, zavest slabosti in onemoglosti, so pospeševali tudi religioznost.

Ruska zgodovina in žalostne ruske socialne razmere so do zadnjih let pospeševale pasivno in negativno stran ruskega značaja. Zato je Rusija Evropo tolikokrat presenetila po svoji slabosti; zato v ruski literaturi odseva tako bolestna razdvojenost. V zadnjem desetletju je ruski narod dobil priložnost, da je razvil aktivne zmoglosti in spretnosti svoje "široke nature" (ruski izraz). Zato se je Rusija zares nepričakovano okrepila. Mogoče je, da se bo tudi ruski značaj okrepil in konsolidiral ter nasprotja spravil v lepše soglasje. "Slov."

100-letnica bitke pri Waterlooju.

S čudnimi občutki se spominjamo stoletnice bitke pri Waterlooju in Belle-Alliance dne 18. junija 1815, tega zadnjega akta drame, v kateri je igral veliki Napoleon tako važno vlogo in kjer je na krvavem bojnem polju ugasnila njegova slava. Zmaga se je takrat dogleda s pomočjo Anglije, Prusije in Holandske. Kdor hodi danes po stari cesti Belgije k Waterlooju, vidi z globokim ginjenjem velkanske piramide takozvanega levgija griča, ki se dviga na onem mestu, kjer je bil princ Oranjan ranjen v hudem boju. Nehote se človek zmisli znamenitega popisovanja te bitke po Victor Hugoju. Po 226 stopnjicah se pride na 45 metrov visok grič, na katerem je postavljen 28.000 kg. težak levov spomenik. Wellington in Blücher sta dobila bitko, ki je končala svetlo zvezdo Napoleonovo, ki mu je po begu iz Elbe sijala samo še sto dni. Nnkdar ni Anglija pozabila, da jo je pravzaprav Blücher rešil poraza, a sedaj se je obrnila bivša naša zaveznica proti Napoleonu proti Nemčiji in z njo zavezani Avstriji. Takrat, leta 1815, je hotel Napoleon Blücherja in Wellingtona posamezno poraziti. Res je porazil Angleže pri Gaappe, Blücher pa je bil istočasno pri Lignyju premagan. Potem se je obrnil Napoleon še enkrat proti Angležem ob cesti Mont St. Jean, ter je postavil svojega generala Grouchyja Blücherju nasproti. Vendar je Blücher Grouchyja prekanil, ker mu je pustil nasproti le malenkosten del armade, sam pa se je v odločilnem trenotu pridružil Wellingtonu. Napoleon je prepoznal popoldne napad Angleže. Ob 8. zvečer je kor Zieten odločil bitko. Zmaga je bila dosežena. Wellington je imel poleg Angležev Hanoverance, Brunsvice, Belgijce in Nizozemce na svoji strani, poleg tega ga je podpiralo še okrog 30.000 Prusov s 38 topovi. Na bojišču je ostalo 25.000 Francozov in 22.000 zaveznikov. Posledica te zmage so bile: kapitulacija Pariza, Sv. Helena, drugi mir v Parizu po oblegovni vojni, ki jo je vodila tudi Avstrija in ki je premagala "kraljevino Italijo", ki jo je tudi Napoleon ustvaril. Kmečka hiša, kjer sta se sestala Blücher in Wellington ob pričetku zasledovanja, je tvorila dolgo časa nekako božjo pot potujočih Angležev. Pri Plancenoitu je spomenik pruskim častnikom, pa drugi zavezniki so postavili spomenike. V Hanovru in na Brunšvickem so postavili nekatere spomenike v spomin na bitko pri Waterlooju in v Londonu je postavil Wellington, imenovan "železni vojvoda", ki je preživel svojo slavo do leta 1852, velikanski spomenik, ki naj bi bil trajen spomin na prijateljstvo Anglije z Nemčijo in Avstro-Ogrsko! In kako so se časi spremenili!

K. S. K.



Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048

Od ustanovitve do 31. maja 1915. skupna izplačana podpora
\$1,069.625.50.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
II. Podpredsednik: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: Josip Rems, 2327 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Jak. Černe, 820 New Jersey Av., Sheboygan, Wis.
Pooblaščenec: Martin Muhič, box 537, Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill.
Geo. Thomas, 904 East B. St., Pueblo, Colo.
John Povsha, 311 — 3. Ave., Hibbing, Minn.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.
Frank Francić, 318 Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2027 W. 23. St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6712 Bonna ave. N. E. Cleveland, Ohio.
Frank Svete, 1428 So. Sheridan Rd., Waukegan, Ill.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE," 1951 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

URADNO NAZNANILO.

IZ URADA DUHOVNEGA VODJE K. S. K. J.

Uradniki vsacega društva K. S. K. Jednote so dolžni poročati duhovnemu vodji K. S. K. J. o izidu velikonočne spovedi od vseh članov. Poročilo naj bude vestno in resnično! Zato prosim uradnike vseh društev K. S. K. J., da naj mi o tem ravno tako skrbno poročajo, kakor poročate na glavni urad naše Jednote o finančnih zadevah. Imena tistih članov, ki so zanemarili svojo dolžnost, naj bodo v poročilu označena. Toraj ni dovolj, da mi pošlje tajnik kateregakoli društva samo spovedne listke brez vsacega dostavka. Društvene uradnike tistih društev K. S. K. J., ki mi do sedaj še niso poročali, prosim, da isto storijo kmalu!

Bratski pozdrav!

Rev. Jakob Černe,
duh. vodja K. S. K. J.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA K. S. K. JEDNOTE

PRISTOPILO ČLANI.

K dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 20976 Kochevar Franc 18, 1000, spr. 14. jul. 1915.
K dr. sv. Jožefa 16, Virginia, Minn., 20977 Vajdič Josip 31, 1000. — 20978 Benčič Peter 32, 1000. — 20979 Bosanac Matija 33, 1000. — 20980 Kovačič Tomaž 35, 1000, spr. 14. jul. 1915.
K dr. Mar. Sed. Žal. 50, Allegheny, Pa., 20981 Kralj Ivan 18, 1000, spr. 14. jul. 1915.
K dr. Vit. sv. Mihala 61, Youngstown, Ohio 20982 Birič Ivan 18, 1000, spr. 18. jul. 1915.
K dr. sv. Jan. Evang. 65, Milwaukee, Wis., 20983 Sekli Simon 45, 250, spr. 11. jul. 1915.
K dr. sv. Sreca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., 20984 Zlatarič Franc 19, 1000. — 20985 Veselič Ivan, 19, 1000, spr. 18. jul. 1915.
K dr. sv. Jožefa 122, Rocksprings, Wyo., 20986 Leskovec Anton, 16, 500, spr. 18. jul. 1915.

PRISTOPILE ČLANICE.

K dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 7459 Kochevar Ana 30, 1000, spr. 14. jul. 1915.
K dr. sv. Veronike 115, Kansas City, Kans., 7460 Rajer Marija 26, 1000, spr. 11. jul. 1915.
K dr. Marije Pomagaj 119, Rockdale, Ill., 7461 Varakomsha Marija 25, 1000, spr. 11. jul. 1915.
K dr. sv. Ane 126, Forest City, Pa., 2462 Turk Roza 16, 1000. — 7463 Košir Helena 20, 1000, spr. 18. jul. 1915.
K dr. Marije Pomagaj 121, Little Falls, N. Y., 7464 Žekelj Franca 18, 500, spr. 16. jul. 1915.

SUSPENDOVANI ČLANI ZOPET SPREJETI.

K dr. sv. Alojzija 83, Fleming, Kans., 5045 Jakša Franc, 19, 1000. — 13304 Jakša Ivan 22, 500. — 7807 Česen Josip 26, 500, 12. jul. 1915.

K dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 20017 Heferle Ivan 30, 500. — 17910 Vrček Ivan 33, 1000, 19. jul. 1915.

SUSPENDOVANE ČLANICE ZOPET SPREJETE.

K dr. sv. Alojzija 23, Fleming, Kans., 3765 Jakša Kristina 22, 1000. — 4507 Jakša Ana 18, 1000, 12. jul. 1915.

K dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 5978 Vrček Rozalija 25, 500, 19. jul. 1915.

PRESTOPILI ČLANI.

Od dr. sv. Sreca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., k dr. sv. Valentina 145, Beaver Falls, Pa., 13961 Erjavec Valentin 26, 1000, 11. jul. 1915.

PRESTOPILE ČLANICE.

Od dr. Mar. Čist. Spoč. 104, Pueblo, Colo., k dr. sv. Veronike 115, Kansas City, Kans., 3065 Majer Marijana 27, 1000, 11. jul. 1915.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od dr. sv. Jožefa 16 Virginia, Minn., 13415 Gregorič Josip 40, 1000, 19. jul. 1915.

Od dr. Marije Devica 33, Pittsburgh, Pa., 16831 Tolar Alojz 43, 1000, 7. jul. 1915.

Od dr. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 18931, Horvat Ivan 29, 1000, 15. jul. 1915.

Od dr. Mar. Vnebovzete 77, Forest City, Pa., 18859 Kodelja Valentin 26, 1000, 19. jul. 1915.

Od dr. sv. Petra in Pavla 89, Etna, Pa., 10754 Erdeljac Ivan 24, 1000, 20. jul. 1915.

Od dr. sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 18978 Gešek Josip 22, 1000, 19. jul. 1915.

Od dr. sv. Barbare 96, Kaylor, Pa., 9883 Cvitko Ignac 21, 1000, 19. jul. 1915.

Od dr. sv. Pavla 118, Little Falls, N. Y., 20385 Semrov Ignac 18, 1000. — 18358 Slabe Lavrenc 29, 1000, 18. jul. 1915.

Od dr. sv. Roka 132, Frontenac, Kans., 15303 Katzman Martin 31, 500, 11. jul. 1915.

SUSPENDOVANE ČLANICE.

Od dr. sv. Cirila in Metoda 4, Tower, Minn., 229 Kostelz Marija 41, 500, 11. jul. 1915.

Od dr. Marije Pomagaj 29, Waukegan, Ill., 3414 Rade Katarina 20, 500, 2. jul. 1915.

Od dr. sv. Ane 134, Indianapolis, Ind., 5375 Gregors Ana 42, 500, 13. jul. 1915.

Od dr. sv. Družine 136, Willard, Wis., 5742 Bukovec Alojzija 29, 500, 3. jul. 1915.

Od dr. sv. Cirila in Metoda 144, Sheboygan, Wis., 5892 Mohar Ivana 19, 1009 12. jul. 1915.

Od dr. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 1389 Struna Ana 28, 500, 15. jul. 1915.

Od dr. sv. Mar. Pomagaj 119, Rockdale, Ill., 5548 Bombač Magdalena 27, 500, 15. jul. 1915.

Od dr. sv. Rozalije 140, Springfield, Ill., 5266 Forgac Marija 41, 1000, 22. jul. 1915.

IZLOČENI ČLAN.

Od dr. sv. Jožefa 21, Federal, Pa., 6656 Debelak Ivan 19, 1000, 11. jul. 1915.

ODSTOPILI ČLANI.

Od dr. sv. Jožefa 122, Rocksprings, Wyo., 13084 Demšar Ivan 25, 1000, 18. jul. 1915.

Od dr. sv. Jožefa 12, Forest City, Pa., 6762 Grošel Ivan 38, 1000, 19. jul. 1915.

ODSTOPILE ČLANICE.

Od dr. sv. Sreca Marije 86, Rock Springs, Wyo., 3306 Oblak Ana 24, 1000. — 3590 Šubic Johana 26, 1000, 25. jun. 1915.

Od dr. sv. Rozalije 140, Springfield, Ill., 4921 Logar Ivana 34, 1000, 3. jul. 1915.

Od dr. Mar. Pomagaj 78, Chicago, Ill., 5452 Simrak Silva 25, 1000, 3. jul. 1915.

ČLANICA ZVIŠALA ZAVAROVALNINO \$500 na \$1000.

Pri dr. Mar. Pomagaj 78, Chicago, Ill., 5766 Grill Johana 20, zviš. 22. jul. 1915.

ZNIŽALI ZAVAROVALNINO, \$1000 na \$500.

Pri dr. sv. Petra in Pavla 89, Etna, Pa., 17371 Boldin Ivan 38, zniž. 4. jul. 1915.

Pri dr. sv. Jožefa 110, Barberton, Ohio, 11194 Podpečnik Josip 29, zniž. 20. jun. 1915.

Pri dr. sv. Veronike 115, Kansas City, Kans., 5581 Frluga Marija 25, zniž. 28. jun. 1915.

Pri dr. sv. Ane 127, Waukegan, Ill., 5226 Kržič Ana 22, zniž. 15. jul. 1915.

ČLAN ZNIŽAL ZAVAROVALNINO \$1000 NA \$250.

Pri dr. sv. Barbare 40, Hibbing, Minn., 20131 Mušič Mihael 20, zniž. 10. jul. 1915.

JOSEPH ZALAR, glavni tajnik K. S. K. J.

Je li vojna že minula?

Iz angleščine prevel Ivan Z.

Je li vojna že minula? mati oj povejte mi!
Tisoč spet bajé je mrtvih? Kdo se zmage veseli?
Rad bi znal, kaj je z očetom našim, če živi sploh še?
Oj povejte draga mati, se li vrne kdaj al' ne?

Mati ljuba, Vi se vedno — tiho, britko jokate,
Kadar zrete v te novice, v srčni boli stokate.
In čemu obleko žalno, ste nadeli dan's na se?
Jaz kar slutim da naš oče, dragi v vojni padel je.

Res je, — sinko ti moj zlati. Oče v grobu tujem spi.
Nikdar več ne bo te božal, zrl v tvoje tu oči! — —
Kot junak za grudo rodno, oče je umrl tvoj. — —
V raju svetem zrla njega, bodem tudi jaz s teboj!

MATI, KADAR VOJNA MINE.

(Iz angleščine prevel Ivan Z.)

Mati, kadar vojna mine,
Spet pri Vas doma bom jaz.
Kak' mi bude srce bilo,
Ko bom zrl v Vaš obraz!

Srečne bova zopet dneve,
Kakor nekdanj vživala. — —
Strastno bova se objela,
V solze radost zlivala.

Mati, kadar vojna mine,
Jaz Vam bom povedal vse;
Kak' je tukaj smrt grabila,
Znanec in prijatelj?

In kako so še pred smrtjo,
Mislili ti na svoj dom. — —
Njih težave, slednje zdihe,
Mati, vse razložil bom.

Mati, kadar vojna mine,
In sovražnik bo pregnan;
Radost bode vse navdala. — —
Oj napoči že ta dan!

Da že enkrat v kraj domači,
Bi se vrnil v rodni svet! — —
Srečen, da, presrečen bodem,
Ko Vas vidim mati spet!

VOJAKOVO SLOVO.

Zložil Anton Medved.

Ko bodem potoval
od tebe v daljni svet,
na ramah tovor, v srci žal,
na prsih tvoj spominski cvet
o ljuba, misli name!

Ko pojdem v boj besneč
za dom in kralja vnet
na ramah puško, v roki meč,
na prsih tvoj spominski cvet,
nikar ne zabi name!

Mordá od meča strt,
od krogle bom zadet,
na udih rane, v srcu smrt,
na prsih tvoj spominski cvet,
nikar ne zabi name!

Mordá me v zadnji dom
zakrije tvoj svet.
Ko v tihih grobu spal bom,
na prsih tvoj spominski cvet
o ljuba, moli zame!

Naše dolžnosti.

Večkrat sem že žital v našem cenj. listu: "Glasiilo K. S. K. Jednote" dopise, naši Jednoti podrejenih društev. Razpravljalo se je o tem in onem, namreč za korist in napredek naše slavne in dobre matere K. S. K. Jednote in društev. — A iz vsega tega je pa razvidno, da nismo še edini in ne delamo tako, kot bi morali. Glavni vzrok temu pa tiči v tem namreč: da je dosti članov, kateri se ne zavedajo svojih dolžnosti napram društvu in Jednoti, in da je dosti tudi takih, kateri ne marajo za pravila in ustavo naše Jednote.

Tu hočem podati nekoliko navštev, kako bi se v gotovih slučajih člani morali ravnati?

Dolžnost vsakega člana je: 1.) da mora določeni dan rednih mesečnih zborovanj priti na sejo, namreč zato, da plača svoje mesečne doneske društvu in Jednoti, in tudi zato, da vidi svoje društvene sobrate, kateri mu pomagajo v morebitni stiski in nesreči. — 2.) mora priti član na mesečne seje, da predlaga ozir. podpira predloge v korist društva in Jednote, in nasprotno, da pobija vse predloge in napade v kvar društvu in Jednoti.

Vsak teden čitam v uradnih naznanilih o črtanih, ali o suspendiranih članih. — Marsikatero društvo pa mora nalagati kazni na posamezne člane (ice). Vprašajmo se, zakaj vse to? — Izgovarjajo se namreč eni na slabe delavske razmere! To je res! Mi vsi vemo, da so v resnici slabi časi, posebno še za nas delavce, trpine. A to ni samo v slabih, ampak tudi v dobrih, celo prav dobrih delavskih razmerah.

Vzemimo si tale slučaj: Član, katerega društva se vrši mes. seja, se iste ne vdeleži zaradi kakšnih praznih okoliščin; rajé je namreč doma ali kje drugje pri "keku," ali pa pri "baksi." Misli si: boljše je pustiti mesečno sejo, kot pa pijačo! Misli si dalje: "A. saj bom lahko drugi mesec plačal za dvakrat." Pa nastopi drugi mesec, ko dobi slabo "pedo", torej zopet ne more plačati, in zopet odlašaja dalje na tretji mesec!

Pride čas seje tretjega mesečnega zborovanja in šele tedaj gre dotični član na sejo. "Brišati nemarneže," se glasi, ko dr. tajnik prečita imena dolgujočih članov. Ko dotični član to zasliši, začne računati, koliko bo moral dati za ta p..... "ferajn." "Trikrat po \$1.60 je \$4.80! Preveč je to za enkrat! Potem nimam ničesar za hrano in pivo! A, idi k v....., društvo!"

"Izključite me, ako me ne marate več čakati!" S temi besedami ostavi zborovališče.

Veliko je zopet takih, ki ne prestopajo obljub, da bodo vse poravnali, samo naj društvo še malo počaka in iz društvene blagajne plače zanje. Evo primera: Član je bil dolžan po 4, 5 in 6 mesecev in naposled se je dal črtati, ne da bi poravnal dolg pri društvu. Dotično društvo pa potem začne računati, koliko je plačalo zanj? Tu poglejte, kaj more narediti posameznik? Če pri dotičnem društvu oboli član, pa ni denarja v blagajni, in bolni član mora čakati za podporo, ko bo lahko dobival takoj po 6 mesecih. Tukaj, ali v teh ozirih mora biti točnost članov napram društvu in Jednoti!

Odbor krajevnih društev je večkrat v neprilikah ako se član dalj časa ne javi in se ga konečno suspendira. Dobi se celo član, kateri protestira radi suspendacije, saj bo plačal; v nasprotnem slučaju pa, če se ga čaka, se pa zopet dobi član, kateri "kika" zakaj se ga ne suspendira? V obojih takih slučajih sem jih že tudi jaz dobil "pod nos." Zato pa društveni tajniki in tajnice držimo se pravil in lahko nam bo poslovati!

Vprašajmo se bratje: Zakaj smo tako mlačni in nesložni? Ko bi moralo biti vse boljše in drugače? Vemo vsi, kaj so, in kaj govore društva, pravila? Vsak naj si nekaj vtisne v spomin iz pravil v vsem društvu in Jednotinam poslovanju, pa se bodo vsa nesporazumnost med člani izrabila in to brez slabih posledic. Naj vsak član pomni, da K. S. K. Jednota in nji podrejena društva ne zahtevajo nič zase, ampak jih

veže zgolj brata ljubesen in načelo, da morejo pomagati svojemu bližnjemu, ozir. članu v slučajih bolezní in nesreče!...

Ko enkrat vse to vemo in ker smo člani Jednote in njenih društev, kojih geslo je: "Vsi za enega, eden za vse," je naša dolžnost, da spojujemo to, kar se dobrega od nas zahteva.

Ako kateri član ne more plačati svojih mesečnih doneskov, naj se javi na redni mesečni seji celemu članstvu in pove, da ne more plačati in gotovo ga bodo počakali, kajti prošiti ni sramota, ampak sramota je z lažjo društvu škodovati.

Pravi član hoče vršiti svoje dolžnosti in samo kot tak, more spojujati besede, ozir. klie našega gesla: "Vsi za enega, eden za vse!"

Broughton, Pa., dne 28. julija 1915.
Ant. Kozleuchar,
tajnik društva št. 95 K. S. K. J.

Posvetitev presv. Sreca Jezusovem.

"Presladki Jezus, Zveličar človeškega rodu, pogledj na nas, kako kličemo k Tebi. Tvoji smo, tvoji hočemo biti za vedno. Da bi pa bili še ožje združeni s teboj, zato se danes radovoljno posvetimo Tvojemu Sreču.

Tebe mnogi niso nikdar poznali, Tebe so mnogi zavrgli, ne meneč se za Tvoje zapovedi. Usmili se obojih, usmiljeni Jezus in potegni k svojemu Sreču vse! Kralj bodi, Gospod, ne samo vernikov, ki niso nikdar odpadli od Tebe, ampak tudi izgubljenih sinov, ki so Te zapustili. Stori, da se že skoraj vrnejo v Očetovo hišo, da ne poginejo od uboštva in gladu. Bodi kralj tistih, ki jih slepi zmota ali loči nesloga. Privabi jih v zavetje resnice in k edinosti vere, da bo kmalu en hlev in en pastir. Bodi tudi kralj vseh tistih, ki živijo še v starem paganstvu in otmi jih iz teme v božjo svetlobo in kraljestvo.

Daj Gospod, svoji cerkvi varno in zanesljivo prostost. Daj vsem narodom mirno življenje. Daj, da se glasi od kraja do kraja zemlje en glas: "Bodi hvala božjemu Sreču, ki nas je rešilo; njemu čast in slava vekomaj!"

To smo ponatilsli in priobčili v ta namen, da javno povemo, kako nas naše sree boli, ko beremo, kako se neprestano v bogokletnih slovenskih listih ali novinah kolne ime Jezusovo, — sv. hostijo in kako bogokletno se norčujejo naši slovenski bratje iz Sreca Jezusovega.

To so tisti bratje, katerim je njihova slovenska in katoliška mati, takrat, ko so dobili dar govora, prvokrat s spoštovanjem polagala na jezik presve. ime Jezusovo in ko jih je mati učila pesmi v čast Materi božji in ki so žalobog danes pozabili na nauke svojih starišev, na evangelij Jezusov in na vzgled prečiste Device Marije.

Mi se klanjamo presv. Sreču Jezusovem! Marija, čista Devica, naj bo naša zaščitnica in pri pomočnica pred svojim Božjim Sinom, da bo naša najstarejša in najmočnejša mati — Jednota še naprej ostala katoliška mati vseh vdov in sirot!...

Znamenit govor češkega namestnika.

Te dni se je vršilo v Pragi zborovanje čeških okrajnih zastopstev. Ob tej priliki je imel namestnik grof Coudenhove znamenit nagovor, iz katerega posnemljemo nastopne markantne izjave: "Po zmagovitih bojih nam nastane nova Avstrija, ki bo vsem tistim, ki so ji zvesto stali ob strani, nudila svojo mogočno zaščito. Avstrijska država je pod preslavnim žezlom habsburškega plemena nastala iz potrebe svojih plemen po skupnem varstvu in skupnem razvoju moči nasproti vnanjim sovražnikom. Ta država dovoljuje svojim narodom svoboden razvoj in uveljavljanje, dovoljuje njihovemu narodnemu gospodarstvu vse prednosti, ki izhajajo iz nje položaja kot velesile; omogoča državljanu, da more, v ljubezni vdan svojemu narodu, pospeševati nje razvoj in povzdigo. Tudi po srečno doseženem častnem miru ne bo treba nobenemu plemenu, živčemu pod žezlom Avstrije, biti v skrbeh, da bi bil oviran v svojem narodnem življenju, v svojem kulturnem razvoju."

Avstrijska rdeča knjiga.

Avstro-ogrsko zunanje ministristvo je izdalo zadnje dni rdečo knjigo. Kdor pazljivo prebere ta diplomatični spis in priložene note, — za navadnega bralca je jezik vsaj iz začetka nekoliko tuj — bo prav nas videl, kakšen je bil naš trinitridsetletni prijatelj in zaveznik. Ne iz sovraštva, ampak iz ljubezni in v strahu za svojo Avstrijo in domovino smo mi na jugu vedno poudarjali politiko prireditosti in rekli, naj naše prijateljstvo ne hodi z zaprtimi očmi preko Soče.

"Rdeča knjiga" odkrije italijansko zavezništvo v taki goloti, da zgodovina kaj tako grdo žalostnega še ni videla. Kjer je na svetu še pošten človek, ta bo po branju naše rdeče knjige moral priznati: "Bog me večno varuj take zavezniče!"

Naša javnost izve iz rdeče knjige tudi za marsikatero določilo trojevnice pogodbe in kasnejših dogodkov, kar je bilo dosedaj skrbno zapečeto skrivnost. — Vojska spravi vse na dan.

Nastop proti Srbiji je bil samo naša stvar.

Ko je sarajevski umor na najgrozovitejši način pred celim svetom odkril kovarstva, ki jih je Srbija več let kovala proti monarhiji in se je Avstrija že iz najpriprostejših zahtev soohranitve odločila zahtevati od Srbije resnih zagotovil, da se kaj takega ne bo nadaljevalo, je smela monarhija mirno in upravičeno pričakovati, da se prizna upravičenost njene akcije. In v resnici, kdo bi mogel od evropske velesile zahtevati, da bi mirno prenašala, da bo majhen sosed s takšnim sovraštvom izzival, gojil premišljeno gibanje za odpad in na vse strani snoval zarote proti njeni varnosti in celoti. Katera evropska velesila ne bi nazadnje zagrabila za najodločnejše obrambno sredstvo.

Ravno tako malo kakor proti notranji upravičenosti se je dalo ugovarjati obliki našega postopanja proti Srbiji. Šlo se je za neko razliko, diferenco med monarhijo in neodvisno državo glede njunega medsebojnega razmerja in prav nič ni bila upravičena zahteva, da bi monarhija vprašanje, kako sme iti v varstvu svojega miru in varnost, morala storiti odvisno od odločitve tretjih sil.

Rusija je čakala na to priliko.

Spor se je tedaj nanašal samo na Avstrijo in Srbijo. Vendar pa je bilo treba kljub naši izjavi, da se ne bomo dotaknili suverenitete in teritorialne posesti Srbije, če se vojska omeji (lokalizira) samo nanjo, računati z možnostjo, da bo Rusija zagrabila ugodno priliko, da že sedaj izvrši svojo davno zaželeno namero, napasti Avstrijo in obenem Nemčijo. To namero se je vedno bolj jasno videlo v obširnem oboroževanju, večkratnih mobilizacijah in v gradnji novih velikih vojaških železnic.

Da, smeli smo skoro pričakovati, da bo Srbija naše vsled njene ravnanja popolnoma utemeljene zahteve le tedaj odklonila, če ji bo prišel iz Petrogradu signal, da Rusija sodi: Čas napada na monarhijo je prišel. Saj je imela po ruskih načrtih Srbija nalogo udariti od strani, vloga, za katero je je znala Rusija držati vedno pripravljeno s panslaviistično ljubeznijo in dosledno politično podporo.

Rusku vmešavanju je moral slediti splošen spor.

Ker je evropska politika že desetletja slonela na sistemu zvez in sporazumov (entent), tedaj je bilo že vnaprej jasno, da bi Rusija s svojim neupravičenim vmešavanjem v spor med monarhijo in Srbijo morala povzročiti najhujše posledice, da celo splošen spor.

Kajti kdo neki bi mogel dvomiti, da bi Nemčija, ki je priznala popolnoma upravičenost naših očitkov proti Srbiji, zapustila pot, katero so ji kazali dana beseda in lastni življenski interesi in da ne bi z vsjo svojo silo pomagala svojemu dolgoletnemu zavezniku proti rusku napadu. S tem pa je bil podan "casus belli", slučaj vojne, tudi za

Francosko, ki je že desetletja prežala na ugodno priliko, da uresniči svoje maščevalne načrte in ravnotako je bilo pričakovati, da se bo tudi Angleska, čeravno je še v zadnjem času tajila, da bi obstajali kakršni dogovori z obema drugima silama spora, udeležila boja proti zavidanemu in strašnemu tekmeču, proti krepko rastoči Nemčiji. Končno se je tudi dalo računati, da bo Turčija, čeravno je že trpela pod posledicami ravnokar končane balkanske vojne, spoznala, da je zmaga Rusije konec njene neodvisnosti in da se bo postavila na stran osrednjih sil.

Italija ob začetku svetovne vojske.

Na kakšnem stališču pa je stala Italija napram tej možni evropski vojni?

Pač je bilo v zvezni pogodbi z osrednjima velesilama, kateri se ima Italija zahvaliti za tridesetletja varnosti in miru, za neoviran razvoj svojih državnih in gospodarskih sil; za dve skoro brez truda osvojeni razsežni provinci onstran Sredozemskega morja, pač je bilo v zvezni pogodbi določeno, da mora pomagati obema svojima zaveznicama v boju proti dyem ali več silam, če bi oni dve sami ne izvali boja! Pač je bilo jasno, da avstrijski nastop, ki je po letih brezprimerne miroljubnosti in potrpljivosti proti srbskemu izzivanju moral slediti, ni imel značaja kakšnega izzivanja, ampak da je napad prišel od strani Rusije, ki se je pri uresničevanju svojih dalekosežnih načrtov posluževala Srbije za naskakovalca. Vendar pa se je dalo opaziti znamenja, da Italija, kakor bi to odgovarjalo besedilu in duhu pogodbe, ne bo posegla v boj na strani svojih zaveznikov.

Italija že takrat ni mislila izvršiti svoje dolžnosti.

Po stališču, ki ga je Italija zavzemala za čas algeicirске konference in aneksijske krize, po razgovorih v Racionigi (obisk ruskega carja) in neprestanem ljubimkovanju z entento, sta morali Avstrija in Nemčija velikobolj sumiti, da se bo Italija umaknila izpolnitvi svojih zavezniških dolžnosti in da bo to utemeljevala vsakršno umetno razlago besedila pogodbe.

Če se tedaj ni dalo z vsjo gotovostjo računati, da bo Italija popolnoma izpolnila iz pogodbe izvirajoče dolžnosti, vendar sta smeli Avstrija in Nemčija vsaj najmanj to pričakovati, da ju bo Italija v velikanskem boju podpirala vsaj z dobrohotno nevtralnostjo. 2)

Dejanski razvoj dogodkov je te domneve zaenkrat opravičil in v začetku svetovne vojne se ni bilo dogodilo prav nič, vsled česar bi se dalo slutiti, kako strašno nezvestoba in izdajstvo bo Italija kasneje zakrivila.

Zvestoba je vedno bolj zmrzovala. — Prva doba.

V tej prvi dobi, ki se začena z izročitvijo naše note v Belgradu in sega notri v zimo, se je dala Italija voditi od treh vodilnih vidikov:

1. Odločila se je, da ne preneha biti nevtralna, obenem pa takoj z vsjo iztiniteto delati na to, da se vojaško pripravi v visoki meri.

2. Stremila je za tem, da svoje nevtralnost utemelji na podlagi besedila pogodbe in da svoji zavezniški pomiri s prijateljskimi izjavami. 3)

3. Nameravala je za vsak slučaj z nasilno razlago člena VII. trojevnice pogodbe dobiti od Avstrije zagotovilo, da pristojne Italiji enakovredne kompenzacije v slučaju, če bi si Avstrija kaj pridobila v Srbiji ali Črni Gori.

Četudi se je italijanskemu utemeljevanju dalo ugovarjati, vendar je Avstrija vzela izjavo italijanske nevtralnosti brez ugovora na znanje, posebno ker je Italija prav tačas izjavila, da se pa drugače misli držati zvezne pogodbe in je rekla, da ni izključeno, da bi morda kasneje tudi sama sodelovala in je v vseh izjavah govorila v odkritosrčno svestnem, prijateljskem tonu.

1) Člen III. trojevnice pogodbe se glasi: "Če bi ena ali dve visokih pogodbenih strank brez neposrednega izzivanja od svoje strani bili napadeni od ene ali več velesil, ki niso podpisale te pogodbe in bi bili zapleteni v vojsko, bi bil istočasno podan "casus foederis", slučaj zveze, za vse tri visoke pogodbene stranke."

2) Člen IV. trojevnice pogodbe nalaga drugi zaveznici dobrohotno nevtralnost celo v slučaju, da drugi zaveznik iz vzrokov obrambe začne vojaško iniciativo. Člen IV. se namreč glasi: "Če bi kaka velesila, ki ni podpisala te pogodbe, ogrožala državno varnost ene visokih pogodbenih strank in bi ogrožena stranka bila prisiljena, da ji napove vojsko, tedaj se zavežeta obe drugi, da se bosta proti nji obnašali dobrohotno nevtralnost. Vsaka si pridrži odločitev, ali se udeleži vojne, če to smatra za primerno, da nastopi skupno s svojim zaveznikom."

3) Naš cesar je namreč brzojavil italijanskemu kralju, da je radi ruskega vmešavanja v srbski spor in vsled mobilizacije ruske armade in mornarice odredil splošno mobilizacijo in je izrazil svoje zadovoljstvo, da more računati na pomoč svojih zaveznikov. Nato je italijanski kralj brzojavno odgovoril:

"Prejel sem brzojavko Vašega Veličanstva. Ni mi treba zagotavljati, da bo Italija, ki se je na vse mogoče načine trudila, da zagotovi mir in ki bo vse storila, kar je le v njeni moči, da kakor le hitro mogoče pomaga pri obnovitvi miru, da bo Italija nasproti svojima zaveznikom ohranila prisrčno prijateljsko nevtralnost, kakor to odgovarja trojevnici pogodbi, njenim odkritosrčnim čustvom in velikim interesom, ki jih mora varovati."

"Viktor Emanuel."

(Dolje prihodnjič.)

Telečja jetra zdravilo proti tuberkulozi.

Znanstveno preiskovanje je dokazalo, da telečja jetra v presnem stanju obilujejo z lipoidi in fermenti, organskimi substancami, ki imajo to svojstvo, da druge organske snovi kemično pretvarjajo, ne da bi se sama izpremenila. To je vzpodbudilo dr. A. Zironija, specialista za tuberkulozo, da v svojem sanatoriju v Gremonu zdravi bolnike s telečjimi jetrami. Po poročilu "Klinično-terapevtskega tednika," ki ga v Berlinu-Wilmersdorfu urejuje dr. W. Rothschild, je dosegel dr. Zironi s svojo metodo zdravljenja nepričakovano ugodne uspehe. Za potkus je zdravil samo težko bolne, ki so imeli že oba dela pljuč okužena s tuberkulozo, in to one, ki so bili ravnokar sprejeti v bolnišnico, kakor tudi one, ki so se že delj časa zdravili. Vsak bolnik je dobil dnevno 100—250 gramov sirovih telečjih jeter. Oni bolniki, ki so se že zdravili medicinalno, se niso hoteli zdraviti na ta način, ter so se mu upirali, tako da je opustil zdravljenje s telečjimi jetrami, med tem ko so se oni, ki so bili ravnokar sprejeti v bolnišnico, radi zdravili po tej metodi, ter so bili doseženi veliki uspehi. Splošno se je stanje bolnikov hitro popravljalo, tek se jim je povrnil in telesno so se ojačili, a kar je najbolj važno, se je moglo opaziti na pljučih, da se bolezen obrača na bolje. Dr. Zironi bo nadaljeval s tem načinom zdravljenja ter bo v znanstvenih razpravah poročal o uspehih, za katere upa, da bodo ugodni.

POZOR ROJAKI!

Spodaj podpisani imam na prodaj v okolici Willard in Greenwood, Wisconsin, dosti zelo rodovitne zemlje; torej če katerega veselijo isto kupiti, ali iti na farmo, naj mi piše, ali naj se pa osebno obrne na spodaj podpisanega:

Gregor Seljakar
R. 5. box 26
Greenwood, Wis.
Ad. 5. 5. — 11. 5.

NAZNANILO.

S tem naznanjam, da se je nekaj naših domačinov naselilo v novi katoliški naselbini v Alabami, kjer ni snega, ne slane in ne neurja.

Podnebje v tej državi je fino, zemlja in voda dobra. Od tu se lahko pridelke proda in drugim pošilja.

To naselbino je priporočila: "The Catholic Colonization Society of U. S. A." Priporočena je tudi od škofijskega urada v Alabami.

Pišite meni za pojasnila! Lahki kupni pogoji!

Math Cesar,
1900 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon Canal 80.
2. 10—8. 10 15

FARME IN FARMERSKA ZEMLJIŠČA

v okolici Jump River, Taylor County, Wis., imajo vse prednosti, katere so potrebne za uspešno kmetovanje. Rodovitna zemlja, zdravo podnebje, dovolj dežja, dobre železniške zveze, dobre ceste, dobre šole. Cena farmerskih zemljišč ak. \$20.00 in više. Plačilni obroki 8 let. Pri čiščenju zemlje se dela življenje z "bolci," "taji," klafsterskimi drvmi in z žganjem oglja. Edina slovenska naselbina, ki se peča z žganjem oglja. Oglejte si kraj, zberite kos zemlje, zasigurajte si zdravo delo v naravi, kruh in neodvisnost ter blagostanje ameriškega farmerja. Obdelane in opremljene farme po raznih cenah.

WM. BRUMSHMID,
(Ad.) Jump River, Wis.

ROJAKI POZOR!

Imam še nekaj akrov najboljših zemlje na prodaj. Zemlja se nahaja blizu mesta, železnice, premostov, tovarn in žag, kjer je podnebje najbolj ugodno, kjer ni zime in ne hude vročine. Dobite je zemljo po jako nizki ceni.

Pišite takoj za pojasnila na:
J. Potoshnik
1035 E. 71. st. St. Seattle, Wash.
Advr. št. 25. — 32.

JOHN MOŽINA

slovenska grocerija in mesnice
1039 Prescott St. vogal 11th St
North Chicago, Ill.

(Telefon št. 466)

Priporočam svojo zalogo razno vrstnega vedno svežega grocerijskega blaga in mesnice. NIZKA CENE, DOBRO BLAGO IN TOČNA POSTREŽBA je moj geslo. ROJAKI K ROJAKU.
2. 3. — 5. 3. II.

ŠOLA

za učenje vožnje z avtomobili.

Kdor se hoče temeljito in kmalu priučiti vožnje z avtomobili, ali iste po pravljati, naj pride k nam v šolo, kjer mi vse to učimo. Poduk se vrši podnevu in ponoči!

Mi garantiramo, da dobi učenec "Licence" ali dovoljenje. Pridite se torej učiti k nam!

PENN AUTO ŠOLA

Murland Ave. and Kelly St
(55.—11. 5.) Pittsburgh, Pa.

NA PRODAJ

je lota nasproti slovenske cerkve v Chicagu. Cena \$675.00.

Nova moderna hiša v Cicero, Ill., v dva nadstropja s pritličjem (basementom) s 5 in 6 sobami. Nizka cena: samo \$5500.00.

Oglasite se pri:

FRANK KOSMACH,
2116 W. 22. St., — Chicago, Ill.

DO 50,000 KRON

so poslali rojaki v bedno staro domovino potom "Amerik. Slovence" tekoma zadnjih par mesecev, na naš poriv: "Mal pošljimo dar svojim dragim v bedni stari domovini na altar", katere vsta je točno in zanesljivo došla na svoje mesto v kljub vojnim zaprekam.

Pošiljam denar v staro domovino. V stari domovini izplača denar c. kr. pošta. Vse naše poslovanje je jamčeno.

Najnižje cene:

5 kron pošljemo za.....	\$.85
10 " " " " " " " " " "	1.65
25 " " " " " " " " " "	4.00
100 " " " " " " " " " "	15.90
500 " " " " " " " " " "	79.50
1000 " " " " " " " " " "	159.00

Pri teh cenah je poštnina že vračunana.

Pošiljajte in pisma naslovite na:
AMERIKANSKI SLOVENCE
Joliet, Illinois.

Frank Petkovšek

720 Market Street
WAUKEGAN, ILLINOIS.

Zastopnik raznih parobrodskih družb. Pošilja denarje v staro domovino in opravlja notarske posle.

Se toplo priporoča Slovincem v Waukegan in okolici.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naznanjam cenj. občinstvu v Chicagu in okolici da sem preselil svojo KROJAČNICO z 1515 West 21st St. na:

1821 West 22nd Street, nasproti slovenskega kino gledališča. Ob enem naznanjam, da sem že dobil lepe jesenske in zimske vzorce raznovrstnega sukna iz najboljših tovarn. Jaz izdelujem obleke po najnovejšem kroju v popolno zadovoljnost vsakega odjemalca; torej se uljudno priporočam tukajšnjim Slovincem ter iz okolice, kakor tudi bratom Hrvatoma, da me posetijo z obilnim obiskom.

V okolici bivaajoči Slovenci, kateri si želijo omisliti novo obleko, naj mi to naznanijo po poštni dopisnici in jaz sam pridem na njih dom z vzorcem, da vzamem mero, ter jim prinesem tudi lepo izdelano obleko na njih stanovanje.

Dalje naznanjam, da jaz vsako, pri meni izdelano obleko TRIKAT ZASTONJ zlikam (speglam) kadar se Vam zmečka.

Garantiram pa tudi za obleko, kadar jo že pomerite, da Vam bode pasala, ako ne, Vam dam aro ali naplačilo nazaj, obleko pa obdržim jaz. Dalje imam tudi v zalogi moške spodnje obleke, kakor: hlače, srce, jopice, ovratnike, kravate, delavne hlače itd. itd.

Za naklonjenost in obilna naročila se toplo priporoča z odličnim spoštovanjem vdani:

F. MARINTZEL, slovenski krojač,
1821 W. 22nd St., Chicago, Ill.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA

kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD

prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio

CONCORD RDEČE VINO
60c. galona.

CATAWBA BELO VINO
80c. galona

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjših naročilih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

—Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.—

Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

ČLANI

FEDERAL RESERVE BANKE



Ustanovljena leta 1857

Nacionalizovana leta 1864

Pod nadzorstvom vlade Zedinjenih držav

NALAGAJTE VAŠ DENAR

v najstarejšo, največjo in najbolj močno

BANKO V JOLIETU

— ki daje —

3% obrest 3%

i pripisuje polletno k glavnici

Mi pošiljamo denar v staro domovino po najnižjem dnevnem kurzu.

(Prva Nacionalna Banka)

FIRST NATIONAL BANK

Skupno bančno premoženje ali vrednost znaša \$5,000.000.00

Novice iz stare domovine.

KRANJSKO.

Umrli so v Ljubljani:—Istvan Illes, pešec pešpolka št. 101. v vojaški rezervni bolnici na c. kr. obrtni šoli. — Danica Trunkelj, sprevednikova hči, 10 tednov, Komenskega ulica št. 16. — Ludovik Moldovan, pešec pešpolka št. 63. — Karol Löschnek, topničar gorsko-topniškega polka št. 4. v garnizijski bolnici. — Anton Kuhar, 72 let. — Sofija Kambič, posestnikova žena, 35 let. — Ladislav Bucsik, četovodja pešpolka št. 37. v garnizijski bolnici. — Matija Sedej, rudar, 56 let. — Franciška Benkovič, bivša knarica, 75 let. — Marija Uršič, hiralica, 85 let. — Marija Bezlag, žena kovaškega pomočnika, 40 let. — Hermína Poženel, delavčeva hči, 5 let. — Rudolf Bogataj, sin železniškega nadspovednika v pok., 21 let. — Anton Dikilek, četovodja 81. pešpolka. — Josip Seidlovsky, pešec 30. pešpolka. — Jernej Bedina, posestnikov sin, 4 tedne. — Rozalija Rev, posestnikova žena, 48 let. — Karolina Majcen, posestnikova žena, 36 let. — Alojzij Tramentov, sin kamnoseškega poslovođe, 1 dan. — Marija Primšar, posestnikova žena, 64 let. — Ivan Starašinič, čevljarjski pomočnik, 19 let. — Andrej Winček, pešec pešpolka št. 100. — Anton Krainc-Uzar, jetniški paznik v pok., 86 let. — Josip Lukežič, držav. železnice sprevodnik v pok., 59 let. — Andrej Cankar, krojaški mojster, 61 let.

V Zadlogi pri Črnom vrhu je umrla gostilničarka gospa Barbara Vončina, stara 69 let, dne 20. junija t. l. Ista ima dva sina na bojnem polju.

Padel je na severnem bojišču junaške smrti za domovino stotnik 17. pešpolka, g. Ltnar. Do zadnjega se je boril proti sovražniku, sijajen zgled slovenske hrabrosti. Pokojni stotnik je bil svojim vojakom očetovsko naklonjen, zato je bila pa ljubezen do njega uprav ginljiva. Nepozaben nam bo trenotek, kako so ga pri odhodu naši fantje pod plapolajočimi slovenskimi trobojnicami na kolodvoru navduševalno okoličili in klicali, da gredo, če treba, z njim v smrt. Naj v miru počiva plemeniti mož!

Padli slovenski vojaki.—Pri zadnjih bojih so padli naslednji vojaki 7. lovskega bataljona: čr. novojunjski lovec Babnik Frane, rojen l. 1889, Dobrova pri Ljubljani (strel v prsi); četovodja Jakob Mülle, rojen leta 1889, Trst (strel v prsi); čr. novojunjski lovec Anton Možina, rojen leta 1896, Vrhnika (strel v trebuh); lovec Alojzij Umek, rojen leta 1896, Mokronog (strel v prsi); lovec Josip Kočevar, rojen leta 1893, Ambrus pri Novem mestu (strel v vrat); patrol. vodja Koch s Štajerskega (4. stotnjica, strel v glavo); lovec Ivan Levstik, rojen leta 1882, Turjak, Vel. Lašče; Fr. Novak, rojen leta 1896, Bela cerkev pri Novem mestu.

Besen bik in gospodarjeva smrt.—Iz Višnje gore: Pri nas smo imeli 23. junija semenj. Priglasilo se je precej plemenca in pitane živine. Med semenjariji je bil tui posestnik M. Vidic iz Police, ki je prignal svojega štirljetnega bika na prodaj. Dobil je kupeca in kupčija je bila kmalu narejena na živo vago. V ta namen je šel Vidic z bikom na Grosuplje, da ga steha na tamošnji tehnični. Ker je bik jako otrsela z glavo, so svetovali ljudje Vidicu, naj ga žene z drogom, privezanim k smrčku, ne pa na vrvi. Ali mož, ki ni nikdar poznal strahu in bojazni, se tudi besnega bika ni bal in to je bila njegova smrt. Med potjo se je bik zaletel v gospodarja, ki je takoj obležal na tleh brez zavesten. Ljudem, ki so ga spravili po koncu, je še dejal: "Pustite me, da žinem živ na Grosuplje." To so bile njegove zadnje besede. Neki kmet iz sosednega sela ga je odpeljal v ljubljansko bolnišnico, kjer je mož kmalu izdihnil. M. Vidic zapušča žalostno ženo in več neprekrbljenih otrok. Rajnik se ni imel 50 let in bi bil moral prihodnji mesec zamenjati klobuk z vojaško kapo.

Roparski napad.—Poroče se: Neka roparska tolpa je napadla kmeta Putriha iz Brezij, ga pobila na tla, kjer je obležal na

slabi vsak dan bolj odporno moč z vojnim materijalom dobro preobdelane armade, namreč smrt valed kužnih bolezni. Med 326 tujimi in domačimi zdravniki, ki so služili začetkom vojne, jih je v zadnjih osmih mesecih umrlo 124, večinoma na pisanem legarju, med njimi tesni zdravnik kralja Petra in zdravnik vojvode Putnika. Vlada in časopise pa preveva kljub temu duh absolutne nespravljenosti in strastnega sovraštva nasproti Avstriji. Belgrajsko časopisje slavi še vedno umor nadvojvode Franca Ferdinanda kot narodno junaštvo. Smer srbske državne politike pa osvetluje uradni list "Samouprava", ki je v svojem pragmatičnem članku 24. maja pisala: Neobhodno potrebo, tako za Srbijo, kakor za Italijo je, da izgine Avstrija, kar edino jamči boljše bodočnost obema državama. Srbija torej ostane Avstriji strupen sovražnik, dokler bo še kak velik sovražnik netil to sovraštvo in dokler bo stal na bojišču.

Požar v vasi Drnovo pri Leskovcu.—Vas Drnovo pri Leskovcu šteje 90 hiš. Pogosti požari so veliki del poslopij vpepelili in nastala je skoro že nova vas. Pred nekaj tedni je zgorelo pet kozolcev tik vasi; pa je ponesrečenih zopet pet gospodarjev; zgorela so vsa gospodarska poslopja, dve ma tudi hiši.

Požrtvovalnost in hrabrost Slovencek.—Priobčili smo že dopis z bojišča, ki slavi naše vrle Tolminke kot prave žene-junakinje. Sedaj čitamo v koroških listih pismo hrvatskega vojaka, iz katerega posnemamo sledeče vrstice, vredne, da se zapišejo v zlato knjigo našega goriškega roda: "Zanimivo je ovdje na granici držanje civilnog pučanstva, koje je gotovo sve ostalo kod kuće, a nada vse je udivljenja i pohvale vredno držanje hrabrih Slovenke, koje se požrtvovno brinu za naše ranjenike. Ovih su dana hrabre Slovenke pače pošle u bojnu liniju, te su sa višine od 1200 metara nosile ranjenike, ostavljene puške, telečake i druge stvari ranjenih vojnika sabiru, te iz okolišnih predjela nose u bojnu liniju junaškim našim boreima čas vodu, mleko, kruh i druge sitnije. Ovaj čin požrtvovnosti može se tek onda pravo proceniti, kad se znade, kako je težak prilaz k našim četama, koje su razasute po ovim senježnim gorskim kosama i kako je opasan, jer je izvrnut žestokoj vatri talijanske artiljerije. Naši hrvatski vojnici oduševljeni su na ovoj pomoći i utjehi slovenskih svojih sestara, te ih ovakovi čini potiču još na veća junaštva i podaju im izvrstu nadu, da ćemo neprijatelja našeg pobediti. Slovenci i hrvatski vojnici zakleli su se, da će do posljednjeg daha čuvati svoju grudu i neće dopustiti, da tuji nac otima ono, što mu ni po prirodi, ni po pravdi, nie i nesmije nikad pripasti."

Proti vohunom.—Ker ima sovražnik največji interes na tem, da dobi kolikor mogoče natančne podatke o moči, po ostožankah in o dovažanju naših čet, dalje o vseh uredbah za preskrbo in o transportih ranjenecov itd., pošilja v našo deželo svoje zaupnike, preoblečene na vse mogoče načine. Dobi se jih preoblečene kot potepuhe, kotlarje, brusarje, krošnarje, begunce i. dr., da celo v uniformah vojakov, častnikov in civilnih uradnikov se prikladijo k nam, da bi mogli tako nemoteno izrsevati svoje škodljivo delo. Prebivalstvo se tedaj pozivlja, da gre varnostnim organom tudi z dejansko pomočjo na roko, da se jih ogleduhov obranimo, in da se jih izsledijo in zapre. Vse naznanitve naj se prijavijo pri najbližjem vojaškem poveljstvu, pri političnih oblasteh (c. kr. okrajnih glavarstvih), v policijskem rajonu Ljubljana pri c. kr. policijskem ravnateljstvu, pri najbližnji orožniški postaji ali pri občinskem uradu.

Petdesetletnica dvojčkov.—Dvojčka Anton in Alojzij Kožinec obhajata te dni zdrava in čvrsta svojo 50etnico. Rojena sta bila l. 1865. na Studencu pri Krškem.

Iz vipavske doline.—V noči od 17. na 18. junija je divjala po naši dolini huda burja, ki je napravila na sadnem drevju in poljskih pridelkih, deloma tudi na trti občutno škodo.

STAJERSKO.

Na strani svojega brigadirja, polkovnika Viljema Štaufferja, je padel tudi njegov adjutant, nadporočnik V. Elbacher, finačni tajnik iz Lipnice. Truplo so prepeljali v Ptuj.

Samoumor vojak.—V Ptujju v takozvanem mestnem gozdišču se je obesil neki pijonirski desentnik iz neznanih vzrokov.

Ustreljen vojak.—Graško vojno sodišče je obsodilo v Ptujju vojaka 17. pp., Valentina Sporerja, zaradi ropov in sicer na smrt na vešalih in izključitev iz armade. Imenovani je namreč dne 31. maja napadel v Rogoznici posestnika Markeža mu vzel nikelnasto uro, 154 K in še več drugih reči. Sodišče je kazni spremenilo in sicer, da se ga ustrelji. Obsodba se je Sporerju naznanila 18. junija ob četrtna štiri popoldne, a ustreljen je bil še tisti dan od četrtna 6. uro popoldne.

Dve smrti obsodbi pri graškem prekom sodu.—Deželno brambno vojno sodišče v Graecu je kot preki sod po tridnevni razpravi obsodilo na smrt ključavničarja Nikolaja Dadasti v Kapfenbergu, ker je dne 6. junija zaklical v Horwatu gostilni "Eviva Italija!" v gostilno došlemu Karlu Jerichu. Poveljnik podmaršal pl. Mattanovich je pooblaščen po Njegovem Veličanstvu pomilostil obsojenca v 15-letno težko ječo. Dne 20. junija je isto sodišče obsodilo po določenih naglega sodstva na smrt topničarja Rudolfa Ullricha, ker je dne 4. junija 1915 pobegnil iz garnizijskega zapora in se je hotel za vedno izogniti vojaški službi. Podmaršal pl. Mattanovich je pomilostil obsojenca v 18letno poostreno ječo.

Iz Mozirja.—Tu se je naselila čevljarska zadruga iz Mirna pri Gorici. Delavci stanujejo v bližini Vrbove.

S Ponikve ob Južni železnici poročajo, da se je tam začasno naselilo več slovenskih rodbin z Nabrežine in s. Trsta. Prebivalstvo je svoje rojake z jadranske obali prav prijazno sprejelo.

Iz Celja.—(Šolska vest.)—Početkom leta je štela naša slovenska gimnazija 193 učencev in 2 učenki; na koncu šolskega leta je ostalo še 167 učencev in 2 učenki. Učni uspeh je navzlic močnemu skrajšanju šolskega leta in težavam pri poučevanju (pouk se je vršil vedno le popoldne, od učiteljskega zbora so šli 4 gospodje k vojakom) prav povljen; z odliko je izdelalo 26 učencev in 1 učenka, nesposobnih je 26, ponavljanji izpit so dobili 4 učenci in neizprašana sta ostala 2 učenca.

Zigazanje kresov je bilo letos strogo prepovedano v izogib kazenskih posledic po cesarski naredbi z dne 20. aprila 1854.

Cene v Radgoni.—Piščanec 1 K 80 vin. 1 liter vina 80 vin. Kruh je bel in nič dražji kot je bil pred vojno.

Iz Gradca.—Ker se je na tukajšnjem sejmišču pojavila kuga slintavka in grintavka, je prepovedan vsak izvoz klavne živine; sejmi za vprežno živino so sploh ustavljeni. Mogoče je le

na trg spraviti klavno živino za graški konzum.

Drobne novice s Štajerskega.—Umrli je v Kraljevcih pri Sv. Jurju ob Ščavnici Katarina Trstenjak, p. dom. Edelmanova, v 89. letu starosti. Pokojnica je bila svakinja pokojnega župnika in pisatelja Dav. Trstenjaka. — Umrli je v Babincih pri Ljutomeru v starosti 93 let Jože Karba. — Bronosto častno kolajno Rdečega križa je dobil okrajni narednik Kangler v Konjicah. — V vasi Wald na Zgornjem Štajerskem je zbolel neki z Ogrskega došli vojak na koleri.

Samoumor radi prepovedanega igranja kart.—Nadučitelj v Šmarji pri Volšperku, Matija Hönigmann, se je dne 19. junija na pokopališču v Trnjavsi pri Celovcu ustrelil. Naznanjen je bil zavoljo prepovedanega igranja kart. To ga je tako vznemirilo, da je 18. junija pobegnil od doma v Celovec in izvršil nesrečni čin. Bil je oženjen in ima otroke.

PRIMORSKO.

Bovski begunci.—"Ko brez miru okrog divjam, prijatelji vprašajo, kam?" Tako poje naš največji pesnik, tako ponavljamo tudi mi, žalostni in potrti begunci iz bovskega okraja. Zapustilo nas je vse: celo sedež našega c. kr. glavarstva nam ni znan. V treh urah smo morali zapustiti svoj dragi dom. To je bil pravi sodni dan! Mnogi so hoteli proti Trbižu. In tako so se vresničile besede: "Udaril bom s palico, in razkropile se bodo ovece!" Hudo je vsem, a najhujše je onim, ki so bolni ali brez sredstev. Takih je mnogo med nami. Pustili smo še nekoliko živih doma, ker teh ni mogoče odpeljati.

(ZAPLENJENO.)

—na Kranjsko goro, kamor hodimo kupovat živež, katerega pa ni tudi tam mogoče dobiti. Kolikokrat napravimo to pot, pa se vrnemo praznih rok. Kaj pa matere brez moža s 4 do 6 otroci? Prosimo nujne pomoči vse, kateri nam morejo pomagati. V tej priliki izrekamo c. kr. davkarju g. Rud. Pretnarju našo najprišrejšjo zahvalo za trud in skrb. Ta res usmiljeni gospod se je podal osebno v Ljubljano, ter nam prinesel nujno podporo, katero je razdelil med nas, uboge sirote. To je vsaj začasna pomoč. Kaj pa oni, kateri nimajo ne živeža in ne denarja in ne vedo, kam bi se podali? Tu namreč ne moremo ostati, ker ni moke, ne kruha in ne celo soli. Mnogi so že odšli na Kranjsko, Koroško, Štajersko, Gornje Avstrijsko ali celo na Solnograško, ostali pa čakamo tu med pečjimi sveta in pomoči Prosimo tedaj pomoči!

Razpuščena društva v Trstu.—Tržaško c. kr. namestništvo je odredilo razpust sledečih društev: "Società alpina delle Giulie", "Società Ginnastica triestina", "Associazione triestina per l'educazione fisica", "Legia degli insegnanti di Trieste", "Audax" podsticco italiano", "Circolo di cultura", "Fascio giovanile friulano", "Club ciclistico popolare", vsa v Trstu, "Società d'abbellimento Progresso per la città di Gorizia", "Unione ginnastica goriziana", "Unione dei docenti italiani Gorizia", ta v Gorici. — "Società Ginnastica Parentina", "Club nautico Parentino", "Associazione italiana di beneficenza" v Poreču. "Circolo di lettura" v Visnjanu in slednjič šolsko društvo "Legia nazionale" in njene podružnice ob Primorju. Glede te poslednje družbe pravi odlok ministrstva za notranje stvari, na podlagi katerega je namestništvo odredilo razpust, da je "družba razvijala delovanje nevarno za državo in da torej ni več odgovarjala zahtevam zakonitega obstanka".

Za hrvatski podmorski čoln nabirajo Hrvati denar. Imenoval naj bi se "Hrvat".

Hrvatje najboljši mornarji sveta.—"Fremdenblatt" slavi junaštva hrvatskih mornarjev in opozarja na izjavo angleškega mornariškega atašeya nasproti glavnemu uredniku "Fremdenblatt". Rekel mu je: Avstrijska mornarica je najboljša na svetu. Ni sicer velika, a nobena se ne more primerjati z njenim moštvom. Ne zanikavam, da avstrijska mornarica prekaša angleško. "Agr. Tagblatt" pristavlja, da tvorijo mornarico pred vsem Hrvatje in Slovenci in da velja zato navedenima narodoma pohvala angleškega mornariškega atašeya.

Dar cesarja in prestolonaslednika za begunce iz Primorske.—Cesar je na predlog prestolonaslednika daroval 5000 K za begunce iz Primorske. Prestolonaslednik je to vsoto osebno izročil tržaškemu namestniku in pridal še sam tisoč kron, da s tem dokaže tople simpatije za prebivalstvo mejnega ozemlja, prizade to po vojnih dogodkih.

Gregorčičeva "Soči" v dunajski "Reichspost".—Dunajska "Reichspost" je prinesla zadnje dni lep članek Rudolfa pl. Livnograd: "Ob Soči", kjer se posebno poudarja, da je slovensko ljudstvo že pred 33 leti spoznalo "prijatelja" in "zaveznika". Mnogo se sedaj navaja na Goriškem Gregorčičevo "Soči". List prinaša pesem v krasnem nemškem prevodu; tudi v nemščini je pesem ohranila svojo izredno lepoto. Članek konča: "Skoro se zdi, da je hotela božja volja uresničiti tudi zadnjo željo slovenskega pesnika: Laška vojna poročila so polna živih tožba o slabem vremenu, o stalnem naraščanju deroče gorske reke, ki ovira vse njihove operacije; pri Ronkih in Trziču pa je širno ustje tržiškega polja poplavljenost od soških voda."

Na Otoku Brioni pri Ptujju je dne 13. junija umrl dolgoletni naročnik "Slovenskega Naroda", gospod Matija Židanik, sodarski mojster, v starosti 63 let, zadet od kapi.

"Legia Nazionale."—Pred par dnevi smo javili, da je primorsko cesarsko namestništvo razpustilo primorske podružnice "Legie". Kakor poročajo dalmatinski listi, so sedaj razpuščene tudi dalmatinske podružnice tega društva, ter njihove knjige in premoženje konfiscirano.

**Kupujte pri trgovcih in podpi-
rajte podjetja, katera oglašujejo
v našem listu.**

Zanesljivo pride sedaj denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

K 100 velja sedaj samo \$16.00, K 50 samo \$8.00
s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Kovač iz Antwerpna.

Angleški spisal Lady Georgiana Fullerton. — Poslovenil A. K.

Nekega jesenakega večera so v ozki, temni ulici starega antwerp-skega mesta švigale iz kovačnice svetle iskre, kakor bliski rdeče razsvitljajoč obraze kovačev, ki so s svojimi krepkimi flamskimi rokami čvrsto vihteli kladiva, tako da je nakovalo glasno zvenelo. Prizor je bil zelo lep: Hud ropot in vročina v kovačnici, zunaj pa temna, slabo razsvitljena neobljuna ulica, kjer je začelo pršiti.

Svetla kovačnica je privabila nekaj postajačev, ki so se zbrali pri vratih pod napuščem in se po-malem pogovarjali s kovači, kolikor je dopuščal ropot.

Med njimi je bila tudi mlada deklica, kakih sedemnajstih ali osemnajstih let, in njena streljica. Obraz in njeni svitli lasje so se komaj videli pod črno avbo in plaščem, ki ga je nosila po špan-skem načinu, kakor je bila v onih časih navada na Nizozemskem. Stala je pri vratih in videlo se je, da težko stopi v kovačnico, da bi pa tudi nerada odšla. Ko so iskre švigale z nakovala kakor rakete v temni noči in za trenutek razsvetlile celo kovačnico, je hitro po-gledala v najtemnejše kote. Ko je enkrat ali dvakrat tako storila, je zagnila svoj pajčolan, namig-nila svoji spremljevalki in odšla. V tem trenutku je vstopil eden največjih klepetočev celega me-sta. Ona se je najprvo hotela še bolj tesno zaviti v svoj plašč in se izogniti njegovi pozornosti; ven-dar jo je radovednost premagala, da se je obrnila k njemu in ga vprašala:

„Ali je bil Kvintin Matis danes tukaj?“

„Kvintin Matis? Da, bil je tu-kaj danes zjutraj. Prišel sem slu-čajno po tej poti, ravno ko je mestna ura bila enajst; in ker sem videl veliko množico ljudi zbrano pri vratih kovačnice, sem se vstavil, da izvem, kaj se je zgodilo, in slišal sem, da je Kvintin Matis onemogel in padel v nezavest; kladivo pri nakovalu je za slabiča pretežko.“

„Zopet!“ je vzkliknila dekli-ca in sklepala svoje roke. „Ko-maj dva dni je tega, ko so ga o-medlelega odnesli domov.“

„Resnica, in kako bi tudi mo-glo biti drugače? Fant je prešibek za delo take vrste. Samega sebe bo končal; nobenega dvoma ni o tem. Dr. Armen je dejal ta-ko že lansko jesen, ko je imel mrz-lico. Toda fant je trdovraten. Vedno ista pesem. Podpirati mo-ra svojo mater. Veliko ji bo kori-stilo, ko bo ležal v grobu! In on je na potu v grob tako gotovo, kakor tukaj stojim, kajti on je kakor oskrbnik v svetem pismu; delati ne more, prosjačiti ga je pa sram.“

„Kam pa tako hitro, gospica Genovefa Kles? Ali naj držim dežnik nad Vašo glavo in Vas spremim domov? Ali je resnica, da je Vaš oče povabil v Antwerp-mo mojstra van Daksisa iz Haar-lema, in da namerava v mestni dvorani razstaviti svojo veliko sliko „Lazarja?“ Pa kakor vi-dim, ne greste naravnost domov! Imate še obisk na svoji poti? To-da premokro je danes za mlade gospodične, da bi delale obiske o-koli po mestu. Morebiti obiščem tekem ene ali treh ur Vašega oče-ta, ko dež nekoliko poneha.“

Genovefa je odšla, ko je klepe-tač še vedno govoril. Urnih korakov je hitela po mali, ozki ulici zadaj za kovačnico. Dekla Mar-jetice jo je zelo težko dohajala. Dež jima je udarjal naravnost v obraz, toda na ličih mlade dekli-ce so se videle poleg deževnih kapljic tudi solze. Besede, ki jih je slišala, so jo močno ganile. Ko-vačeva mati je bila njena dojnica in mala, nizka hišica zadaj za ko-vačnico je bila dom njenih otroš-kih let. Njen oče Hans Kles, sli-kar, ki je s svojo nadarjenostjo pridobil sloveče ime, je bil po svo-jem rojstnem antwerpsem mestu znan, kako da je ponosen na svo-jo umetnost in da je v svoji pre-napetosti hvalil samo slikarstvo. Svojo ženo je bil izgubil kmalu po rojstvu svoje male hčerke, ka-tero je izročil oskrbi kovačevi že-ni Matis, on pa je z velikimi te-žavami in v velikem ubožstvu na-dljeval svoje študije v Rimu in Bo-lonji.

Kvintin Matis je bil iste staro-sti kakor Genovefa Kles. V de-tinskih letih sta se skupaj igrala, v otroški dobi sta si bila prijate-lja. Kovačnica je bila obema o-trokama neke vrste bajni svet, in Genovefa, ki je po vrnitvi svojega očeta iz Italije prebivala zopet pod njegovo streho, je rada ob-iskovala kovačnico; in iskre, ki so žareče švigale naokolo, so se ji zdele še vedno krasne in glas kla-diva, ki je padal po nakovalu, je bila še vedno prijetna godba nje-nim ušesom, in obraz Kvintina Matisa, z njegovimi lepimi lasmi in rdečim obrazom, ki je bil vsled kovaškega dela ves očrniljen in u-mazan, se ji je zdel najlepši, kar jih je kdaj videla.

Nikdar se ni otesla teh nekda-njih spominov. Živo so ji bdeli v njenem sreću. Že nekoliko časa je slutila, da žive oni, ki jih je tako zelo ljubila, v revščini. Stari Ma-tis, Kvintinov oče, je bil že skoro leto dni mrtev, in od enega časa je moral njegov sin mnogo bolj naporno delati kakor poprej. In v resnici je prvič v svojem življenju težko delal; bil je namreč zelo rahlega zdravja in njegov čvrsti oče, ki ga je zelo ljubil, mu je v vročih poletnih dnevih pogo-stokrat vzel kladivo iz rok in ga poslal na zeleno polje, na bregove reke Šelde, kjer se je shajal z Ge-novefo in njeno streljico.

On ni nikdar vedel, kaj se pravi trdo delati, boriti se z vpadajo-čo močjo, dokler ni umrl njegov oče. Akoravno pa je bil Kvintin šibek na telesu, mu nikdar ni u-padlo sreće. Potrpežljivo in moš-ko je skušal z železno voljo nado-mestiti telesno moč, ki mu je manjkala. Dan za dnevom je de-lal pri nakovalu v oni kovačnici, kjer je bil tako srečen kot otrok, dokler se ni začelo temniti pred njegovimi očmi in je glas udar-cev kladiva s pretresujočo silo od-meval v njegovi glavi.

Naposled je njegova upadla in utrujena roka zaman vzdigovala težko kladivo, sumljiva rdečica na njegovih ličih je postala še bolj žareča in omedlel je pri svo-jem delu, kakor so to povedali Genovefi. In sedaj je s svojimi ža-lostnimi očmi ležal na nizki pos-telji v mali sobici svoje matere, in obup se je loteval njegovega sreća, ravno tako kakor se mrzli-ca loteva telesa bolnega človeka. Uboštvo mu je pretlo; ne, ne u-boštvo, to je od nekdanj poznal in ga ni nikdar bal — marveč po-manjkanje in lakota zanj, in kar mu je bilo najhujše, tudi za ma-ter.

Genovefa je to slutila in je za-to prevdarjala, kako bi pomagala onim, ki jih je tako ljubila, ne da bi jih žalila. Njen oče je bil sedaj imovit toda varčen, in akoravno ji je dal vse, kar je potrebovala za življenje in dostojno obleko, je vendar redkokadaž imela denar za svojo razpolago. Ako si je ho-tela kupiti novo krilo ali dati miloščino, je morala prositi očeta v dobro izbranem trenutku, ko je n. pr. ravno dovršil sliko, ki so jo kupili mestni očetje, ali prejel na-ročilo za oltarsko sliko v svojem priljubljenem slogu.

Sedaj si je pa vendar prihrani-la malo svetocni denarja in je iska-la prilike, da bi jo dala Kvintinu za njegovo mater. Misli-la si je, da bo de na ta način lažje sprejel dar; zato je prišla pred kovačni-co v nadi, da ga bo de sama videla in mu izročila svoj dar na tak na-čin, da bi ga ne mogel zavrniti. Ker ga pa tam ni našla, sklenila je, da na vsak način obišče njega in njegovo mater ter da izroči e-nemu izmed njiju malo denarni-co, ki jo je tiščala v svoji roki.

Ko je potrkala na vrata in jih je gospa Matis odprla in pri tem vzkliknila: „Tukaj je Genovefa Kles!“ se je njen sin vzdignil v svoji postelji, iztegnil proti njej svojo desnico, ter se skušal sme-jati.

„Bolan si,“ je dejala in polo-žila svojo mrzlo, od dežja mokro roko v njegovo vročo. „Kaj ti je, Kvintin?“

„Mislim, da je delo pretežko zame ravno sedaj,“ je odgovoril, „vendar upam, da bom v krat-kem zopet bolj čvrst.“

„Resnica je — “ je začela go-spa Matis.

„Ne govorite budalosti, mati, je že prekinil njen sin.

„Kako pa va, kaj sem hotela reči? Resnica je, da — “

„Ne, ni resnica.“

„Res je, Genovefa — “

„Ne, ni res.“

„Genovefa vé ravno tako dobro kakor jaz — “

„Ona ne vé ničesar o tem.“

„Možno ga bolj, Genovefa, ker nima toliko moči, da bi mogel zmagovati delo v kovačnici, in ko vidi, da bom morala jaz v ubožni-co.“

„Ni tako, mati; Vi ne veste, o-čem govoriti. Samo okno odprite, prosim, in pustite, da pride sveži zrak v sobo — tako, sedaj lažje diham. Mislim, da te ne bo ni-koli več k nam, Genovefa. Moja mater je zelo skrbelo, ker te ni bilo več blizu.“

„Vendar, Kvintin, ti veš, da si rekel — “

„Da, vem, kaj hočeš povedati. Onega dne, ko si mi sporočila, kar ti je zapisal tvoj oče v molitveno knjigo, da te ne dá nikomur dru-gemu za ženo kakor slikarju, sem bil tako vznemirjen, tako razlju-čen, in sem vzkliknil, da je v tem slučaju bolje, ako se nikdar več ne vidi. Jaz bi te ne mogel vi-deti in pri tem misliti, da ne bom nikdar tvoj mož. No, od tedaj pa sem spoznal, da se nekaj drugega dá še lažje prenašati — namreč, to da bi te sploh nikdar več ne vi-del, ali ne slišal tvojega glasu. Bo-jim se, da radi tega sovražim tvo-jega očeta, ko se zamislim na to njegovo okrutno trmo.“

„O, to je strašno, Kvintin. Ne bom te več rada imela, ako boš sovražil mojega očeta.“

„Vendar je zelo krivično od njega, da je napisal take besede in vrhu tega v svete bukve!“

„Da, v krasne mašne bukve, od menihov iz mesta Brugge, katere čuva kakor punčico v svojem oču-su, in zaradi tega se bojim, da ne bo nikdar spremenil svojih mi-sli.“

„To knjigo bi morala sežgati, s slikami in vsem.“

„Jaz bi jo rada vrgla v ogenj, toda to bi bil greh, in potem veš, da bi ga to vseeno ne odvrnilo od njegovega sklepa.“

„Ljudje ne smejo delati takih sklepov.“

„No, jaz tudi mislim, da ne. Zelo hudo je za deklo, ki prav nič ne mara za slike, da bi se mora-la poročiti ravno s slikarjem; ven-dar, Kvintin, zaradi tega ne smeš sovražiti mojega očeta. Obljubi mi, da ga ne boš sovražil.“

„Genovefa, dokler sem mislil, da bi te jaz lahko vzel za ženo, a-ko bi ne bilo te njegove trme gle-de slik in slikarjev, sem težko br-zdal bridke, srdite misli, ki so se mi porajale v glavi. Vendar me je morebiti ravno radi teh misli Bog ponižal s tem, da mi je vzel moč in nam postal bedo. Imel sem navado govoriti, da bom vzdrže-val s svojim delom ženo, sedaj pa sem postal svoji materi breme na njena stara leta. O, to je velika in bridka izkušnja!“

In zakril je z rokami svoj obraz in solze so mu zalile lice.

„Kvintin, pomisli, ako bi bila tožja volja, da bi se nikdar ne o-ženil!“ je rekla Genovefa resno, kakor da bi govorila njena duša iz njenih jasnih, mirnih, modrih oči.

„No, in ako bi bilo tako, ali bi bilo potem kaj bolje?“ je odgovoril žalostno in napol grajoč.

„No, vsaj veš, da se ne smemo srditi Nanj.“

Mladinec je spoštljivo pogledal proti nebu in s tihim glasom re-kel. „Ne.“

„Bog je tako dober in nas ta-ko zelo ljubi,“ je nadaljevala Ge-novefa.

„Vem,“ je odgovoril Kvintin pomirjen, „vem, da je dober. Ali ni on tebe ustvaril, Genovefa? On mora biti zelo dober, da je ustvaril tako dobro deklico, kakor si ti. Vedno sem mislil tako.“ In čez nekoliko trenutkov je pristavil:

„No, Genovefa, povedati ti ho-čem, kaj mi je prišlo na misel, da je moral biti sam angel varuh, ki mi je navdal to misel. Jutri je, kakor veš, praznik naše antwerp-ske Matere božje. Cele množice bolnih ljudi prihajajo in molijo pred njenim oltarjem in mnogo jih pogosto ozdravi. Jaz pojdem z njimi, da prejmem blagoslov nadškofa in podobice, ki jo dá vsem članom bratovščine. Ti si bila vedno prijateljica molitve. Genovefa, prepričan sem, da bo

tvoja molitev ušla, kakor nam je povedal duhovnik zadnje nede-lje, ko je pridigoval o bratovšči-ni, ako se dva ali trije združijo, da zaprosijo Boga kakte milosti. In ti in jaz in mati smo trije in vrhutega vsi drugi ljudje, ki bo-dó tudi molili.“

(Dalje prihod.)

AMERIŠKE VESTI.

Usmrčenje Charles Beckerja.

Ossining, N. Y., 30. julija. — Danes zjutraj ob 5:45 je zado-stil na električnem stolcu pravi-ci bivši policijski poročnik Char-les Becker. V smrt je šel povsem mirno, ter hladno. Spravljen z Bo-gom je do zadnjega trenutka za-trjeval svojo nedolžnost. Glinjivo je bilo slovo njegove žene, ki se je pet ur pred smrtjo Beckerja poslovila od njega. Becker, glavni sokrivec umora Herman Rosen-thala, je držal pri sebi na prsih sliko svoje žene ko je umrl, v ro-kah pa molitveno knjigo. Umrl je z zadnjim vzdihom do Boga na svojih ustnah.

Beckerjev pogreb.

New York, N. Y., 2. avg. Iz cerk-ve sv. Nikolaja v Bronxu se je vršil danes pogreb bivš. newyorš-kega polie. poročnika Charles Beckerja ob številni udeležbi. Naj-več je bilo navzočih policajev iz mesta. Za dušo pok. Beckerja se je pela v tej cerkvi slovesna črna maša.

Ker je imela rakev pokojnika sprva napis: „Charles Becker, u-morjen po guvernerju Whitma-nu,“ je dala policijska oblast še pred pogrebom to tablico odstra-niti. Najbolj znamenit je bil nek venec na rakvi Beckerja z napi-som: „Žrtvi politike!“

Predsedniška kandidatura.

San Francisco, Cal. 31. julija. Ko se je mudil te dni na tuk. sve-tovni razstavi bivši predsednik Theodore Roosevelt, se je napram več časnikarskim poročevalcem izrazil, da je trdno prepričan, da bo prihodnji predsednik Zedin-jnih držav sedanji guverner drža-ve Cal. Hiram Jonson.

Povišanje plače.

South Bethlehem, Pa. 31. julija. Z jutrišnjem dnem bo de Betle-hem jeklarska družba povišala plačo za 10% 17.000 svojim u-slужbenecem.

Calumet, Mich. 31. julija. Vsled izredno ugodne dnevene cene ba-kra, 20c pri funtu so lastniki tuk. bakrenih rudnikov Mohawk, in Wolverine prostovoljno povišali plačo 1200 rudarjem za 5% od skupnega mesečnega zaslужka.

Kakor se poroča, bo de ostalo to povišanje še v veljavi toliko ča-sa dokler se bo baker še po tako ugodni ceni prodajalo.

Smešnice.

Pri zdravniku.

Zdravnik: „Ali ste snoči obču-tili še kaj bolečin?“

„Da. — Zelo me še vedno teži v prsih kadar diham. Samo z dihanjem imam torej še križ.“

Zdravnik: „Dobro. — Dal Vam bom že nekaj, kar Vam bo tudi to vstavilo.“

Tako je.

„Včeraj ste bili v Niagari, kaj ne?“

„Da. — Imeli smo se izvrstno.“

„Se Vam li niagarski slapovi dopadejo?“

„Jih sploh nisem videl, ker smo prebili cel dan v gostilni in nekem kino gledišču.“

Iz šole.

„Kje leži Mrtvo morje?“

Tommy: „Ne vem, gospodič-na!“

„Kolikokrat sem Vam to morje že na zemljevidu kazala!“

„Oprostite gđ. učiteljica. Jaz sploh še nisem slišal, da bi bilo kedaj kako morje bolano, ali da je celo umrlo!“

Ubogal jo je.

Mati malemu Joškotu: „Povem ti pa, da ne smeš pri sosedovih nikedar siliti za kako jed. Ako boš poenjal tako, te bom nabila, ko se povrnemo domov.“

Naslednji dan zvečer, ko se je Joško mudil s svojo materijo še na obisku:

„Mati, pojdimo domov!“

„Čemu!“

„Lačen sem že.“ —

Telefon: 617 B.

LOUIS M. PTAK



oblastv. potrjeni

POGREBNIK

210 St. Marks Street

PERU, ILL.

Se toplo priporoča rojakom Slovencem v Peru, La Salle, Oglesby in Depue, Ill., za oskrbo pogreb. Jaz sem rodom Ceh in sem edini pogrebnik v tem kraju ter okolici, ki je tudi član K. S. K. J. Na razpolago imam vedno ambulančni voz, ter kočije za razne prilike: poroke, krstije, itd. Člani podpirajte člana!

TEL.: CANAL 6021.

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA

MLEKARNA

F. GRILL'S DAIRY

1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pozor gospodinjel! Ako rabite pri-gospodinjstvu sveže mleko, dobro sladko, ali kisto smetano, (Cream) ali okusno, doma narejeno maslo, (Butter) oglasite v moji mlekarni.

Jaz prodajem mleko, ki je pasterili-zirano; dobivam ga naravnost od far-merjev. Mleko je preje natančno pre-skušeno in pregledano od Mestnega zdravstvenega urada (Health Depart-ment) predno gre iz mlekarne; torej garantiram ali jamčim, da je naravno. Mleko take vrste je posebno priporo-čati otrokom rejencem.

Mleko razvažam po hišah točno vsak dan o pravem času.

Za obilna naročila se toplo priporo-čam:

FRANK GRILL.

slovensko-hrvatski mleka-

1818 W 22nd St., Chicago, Ill.

Marija Sluga

4131 West 31st St.

Chicago, Ill.

TELEPHONE:

Lawndale 8390.

izkušena in z držav-

nim dovoljenjem

potrjena

BABICA

se uljudno priporoča slo-

venskim in hrvaškim

ženam.

JOSIP ZALAR

JAVNI NOTAR

1004 N. Chicago Ave., Joliet, Ill.

izdeluje vsakovrstne pravoveljavne li-stine in izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče zadeve za Združene Države in staro domovino.

Chicago tel. 1048 N. W. 770.

M. POGORELC

trgovec z zlatnino

29 E. Madison St. Room 1112.

CHICAGO, ILL.

Pišite po cenik!

PETER CULIG

JAVNI NOTAR

1245 So. Santa Fé Avenue,

Pueblo, Colo.

Izdeluje vsakovrstne pravoveljavne listine, spadajoče v notar-sko stroko za Združene države in staro domovino.

Važen nasvet

Ako ste v zadregi, da morda potrebujete

ODVETNIKA ALI

ZAGOVORNIKA

obrnite se za skupno na:

August W. Kerr-a

ki Vam bode stal na strani in pripomogel do Vaših pravic. Ta odvetnik je prijatelj delavcev, ker je vrhovni svetovalec in od-vetnik velike unije

United Mine Workers of America, District 12.

Osobito se priporoča delavcem v odškodninskih tožbah. Nje-gov naslov je:

A. W. KERR,

ROOM 810-811

FERGUSON BUILDING

Springfield, Illinois.

United Undertaking Co.

POGREBNIKI

Podjetje, s katerim so v zvezi tudi Slovenci.

Na vogalu Union & D. St., Pueblo, Colo.

Se priporoča Slovencem za bla-gohotno naklonjenost. 3.17.16

Za zastave, regalije in vse društvene potrebščine

priporočamo

prvo in najstarejšo domačo tvrdko

F. Kerže Co.

2711 So. Millard Avenue

Chicago, Ill.

Vse delo in blago garantirano. — Ceniki zastonj. — V zalogi imam še nekaj obeskov na spomin 20. letnice K. S. K. J. kot so jih prejeli dele-gatje zadnje konvencije. Pozlačeni in čisto zlato.

V zalogi jih imam samo jaz in nikdo drugi ne.

JOLIET TRUST SAVINGS BANK

Z \$1.00

se otvori lahko pri nas

hranilno vlogo

katera se obrestuje 3% po

Joliet Trust & Savings Bank

114 N. Chicago Street JOLIET, ILL.

Ta banka je pod državnim nadzorstvom.